

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Kasne“ „Slovenskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5, — Ekopisat se ne vračajo, — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserate se plačuje od enostopne petkovine za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglašne primeren popust. Inserati se sprejemajo do urede jutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 8 strani.

Vojske s Črnogoro ne bo!

Avstrija je že stala neposredno pred vojsko. Iz dveh vzrokov. Prvič ker Črna gora ni hotela zapustiti Skadra, ampak ga proglasila za prestolno mesto, drugič, ker se je Esad paša proglasil za vladarja Albanije in odstopal Črni gori ter Grški za Albanijo določeno ozemlje.

Prvi vzrok je odpadel. Črna gora se je udala. V ponedeljek, dne 5. t. m., je naznanjal brzovjav po celem svetu, da se je Črna gora odločila, brezpogojno zapustiti Skader ter ga izročiti velevlastim. Vse se je oddahnilo, kajti vedelo se je, da je Avstrija že pripravljala resne korake proti Črni gori. Vojska Avstrije s Črno goro pa bi lahko bila tudi začetek splošne evropske vojske. Sedaj je izginila ta nevarnost. Avstrija le zahteva, da Črna gora svojo obljubo kar najhitreje izpolni.

V trenutku pa je nerazrešeno še albansko vprašanje. Nekatera poročila sicer trdijo, da ni res, da bi se bil Esad paša proglasil za vladarja Albanije, nasprotno je res, da se pripravlja za odhod. Toda nam se zdi malo verjetno, da bi Esad paša kar sam rad odšel iz Albanije. Treba bo brzkone pritiska. In ta pritisk, seveda z orožjem, nameravata izvršiti skupno Avstrija in Italija. Ljubo bi bilo obema državam, ako bi se tudi druge velevlasti pridružile njunim korakom, toda druge države se obotavljajo, češ, ne praskaj se, kjer te ne srbi.

Kako bosta Avstrija in Italija nastopili v Albaniji, o tem se vrše pogajanja med našo in italijansko vlado. Avstrija bo morala biti zelo previdna in ne bo smela pripustiti, da južno Albanijo pomirjuje Italija sama. Kajti nevarno je, da bi potem Italija smatrala za potrebno, da leta in leta pomirjuje južno Albanijo in sploh ne gre več iz nje. In s tem bi nastala za nas nevarnost, da nam Italija zapre vhod v Sredozemsko morje skozi morsko ožino Otranto, katero tvori južna Albanija in na drugi strani morja italijanska zemlja.

Toda za splošen mir naši in italijanski koraki v Albaniji niso nevarni, zato se pa tudi lahko reče, da je nevarnost večje vojske za trenutek izginila. Seveda koj drugi trenutek se zopet lahko ob kakem nepredvidnem dogodku takoj izvpi nova nevarnost. Možnost za nevarnost še namreč ni izginila.

Črna gora zapusti Skader.

Rusija, Francija, Anglija in Italija so neprestano uplivala na črnogorskega kralja in vlado, da zapustijo črnogorske čete zavzeto mesto Skader. Italijanska kraljica Jelica, hči črnogorskega kralja, je pisala svojemu očetu posebno pismo, v katerem ga je rotila, naj se uda splošni volji in se odpove Skadru. Ruski poslanik Giers na Cetinju je prinesel kralju posebno pismo carja Nikolaja. Tudi Srbija in Bolgarija sta svetovali k odjenljivosti. Nato je sklical kralj Nikita v nedeljo, dne 4. t. m. kronski svet, ki je bil ba je zelo buren. Ministrski predsednik Martinovič in prestolonaslednik Danilo sta bila odločno proti predaji. Toda pri posvetovanju nista dobila večine. Ministrski predsednik je nato podal kralju svojo ostavko. Prestolonaslednik je par dni prej moral razglasiti v kraljevem imenu v Skadru črnogorsko oblast nad mestom ter ga proglasiti za bodoče prestolno mesto.

Ko je izvedela Avstrija za sklep kronskega sveta na Cetinju, je dala svojemu poslaniku v Londonu nalogo, da na ponedeljkovi seji poslaničev zahteva: 1. da se Skader takoj izprazni; 2. da svobodno izjavi, da je tudi Avstrija pripravljena, podpirati črnogorske zahteve po odškodnini, ako se te zahteve ne nanašajo na albansko zemljo.

Sklep kronskega sveta še mora potrditi narodna skupščina, ki jo je sklical kralj za četrtek, dne 8. maja. Toda kralj je gotovo prepričan, da narodna skupščina ne bo delala težav, kajti nekatera poročila govore, da je črnogorska vojska že začela zapuščati skadrske utrdbe. Z ozirom na sklep te skupščine se je v Londonu odgodilo skupno posvetovanje poslaničev tudi do četrta.

Bojni pohod v Albanijo.

Italijanska in naša uradna poročila pravijo, da se je vsled nastopa Esad paše bati, da izbruhne v Al-

baniji državljanska vojska, da se začne boj med albanskimi plemeni. Vsled tega je baje nujno potrebno, da posreduje tamkaj naša in italijanska država ter z vojno silo upliva, da se ne bo kalil mir v albanskem ozemlju. Vojaške priprave so dogotovljene. Kakor hitro zapuste Srbi Drač, kar se neki zgodi že dne 7. maja, potem se vojaško zasedejo Drač, Sv. Ivan di Medua in Valona. To bi se zgodilo že dne 8. maja.

O naših vojaških pripravah za ta izlet v Albanijo ne smemo natančneje poročati. Italijanski vojni minister je odredil, da se one vojaške enote, ki so potrebne za osnutje enega armadnega zbora, izpopolnijo. Zadostovala bo ena divizija, toda treba je, da je rezerva pripravljena. Kar se tiče italijanskega brodivja, je tudi pripravljeno. Vpokličano je vse moštvo, ki je na dopustu in spada k obmorskemu okrožju Spezia. Italijanska armada, namenjena za bojni izlet v Albanijo, se že zbira v Bariju in Brindisiju. Znašala bo okoli 40.000 mož. Poveljnik ji bo dosedanji poveljnik v Bolonju, general Nava.

Italijanska in naša vlada pa odločno zanikujeta, da hočeta za stalno zasesti Albanijo in si jo deliti. Mi verjamejo to naši vladi, ne pa italijanski. Vsa javnost v Italiji vriska od veselja, da bodo pri tej priliki na tako lahek način dobili najvažnejšo luko ob otrantski ožini, Valono. Dosedaj se je računalo v Italiji, da se da Valona dobiti le po uspešni vojski z Avstrijo, a sedaj jim brez vsakega truda pade kot zrelo jabolko v naročje.

Najnovejša poročila iz Londona vedo povedati, da so se začela tudi posredovanja velesil pri Esad- in Džavid-paši, naj se brezpogojno udata in zapustita Albanijo. Če bodo ta pogajanja uspešna, morda izostane avstrijsko-italijanski izlet.

Esad-paša in Džavid-paša.

Ko je Esad-paša predal Skader Črnogorcem, je odkorakal s svojimi četami, ki štejejo baje 30.000 mož, v osrčje Albanije. Kakor poročajo listi, se je Esad-paša proglasil za albanskega vladarja, nekateri pravijo za kralja, drugi za kneza. Ustavil se je s svojo armado, katera je baje dovolj založena z orožjem in denarjem, pri mestu Tirana, ki leži kakih 30 km vzhodno od Drača. Namen Esad-paše je, polastiti se s svojo armado Albanije in tako kljubovati velesilam. Džavid-paša, kateri je s svojo armado pred zmagojučimi Srbi, Bolgari in Grki zbežal v albanske gore, se je nahajal zadnji čas v krajih med mestom Valono in Elbasanom na jugozahodni strani Albanije. Domneva se, da ima Džavid-paša do 15.000 mož broječo armado. Po predaji Skadra so listi poročali, da bosta Esad-paša in Džavid-paša skupno nastopala za dosego samostojnosti Albanije. A kakor poročajo novejša poročila, ne obujeta obe paši med seboj kot zaveznika, ampak kakor sovražnika. Pri Draču se je baje dne 4. maja razvil hud boj med četami Esad-paše in Džavid-paše. Zmagal je Esad-paša in je korakal kot zmagovalec v Drač. Armada Džavid-paše pa se je razkropila na vse strani. Nekateri listi poročajo, da bo dal Esad-paša svoje čete po ladjah prepeljati dalje proti jugu in da je turški veliki vezir tudi Džavid-pašo odpoklical iz Albanije. O Esad-paši je ta vest skoro neverjetna, ker je on kot staroturek hud nasprotnik mladoturkov, ki so sedaj na čelu turške vlade v Carigradu. — Srbske čete, ki so bile v Draču, Medui in drugih albanskih mestih, so se te dni vkrcale na graške prevozne parnike in so se odpeljale v Solun.

Kak pomen ima Albanija.

Kakor hitro se je izvedelo za prve zmage balkanskih zaveznikov, je Avstrija izrekla svojo zadovoljnost, da se prisvojeno ozemlje razdeli med balkanske narode, le to je povdarjala, da na noben način ne bo pripustila, da bi se kaka država naselila ob jadranski obali. In da bi tega res ne mogel nihče storiti, zahtevala je ustanovitev Albanije. Dvojna bojazen je Avstrijo nagibala k temu: 1. da bi albanska obal ne prišla Srbom v roke ter s tem postala tudi zavetišče ruskega brodivja; 2. da bi Italija ne stegnila svoje roke po Albaniji. Albanska obal je pa zaradi tega tolike važnosti, ker se Jadransko morje pri Albaniji tako zoži (na eni strani Albanija, na drugi strani Italija), da se lahko s par topovi in ladjami zapre za vse parobrode. Ko bi torej Albanija postala italijanska, potem bi imela našo pomorsko trgovino, sploh, našo prsto pot v svet, popolnoma v svojih rokah, istotako, ako postane rusko-srbska, ker bi potem v zve-

zi naše ljube prijateljice Italije lahke isto storila in ker bi nadalje v slučaju kake vojske imeli opraviti, ako sta oba soseda nam nasprotna, naenkrat z dvojnimi, ruskimi in italijanskimi brodivjem. Ožina, katero tvori pa albanska in italijanska zemlja v Jadranskem morju, se imenuje otrantska ožina (Otranto). Najvažnejša luka je Valona. Kdor ima Valono, isti ima otrantsko ožino. Zato mora biti Avstrija jako previdna, da je Italija, ako skupno nastopita za pomirjenje Albanije, ne prevari ter se za vselej ne vsidra v Valoni. Potem imamo na Jadranskem morju vrv okoli vratu. Severne albanske luke Leš, Drač, niso velikega pomena, ker se iz njih ne da narediti varna vojna luka in ker ne obvladajo otrantske ožine. Ako bi Italija sedaj skušala vzeti Valono, ali pa jo ne hotela, če jo trenutno zasede, pozneje izročiti, bi jo morala Avstrija z orožjem prisiliti. Bivši zunanji minister grof Goluhovski je ob neki priliki rekel: Ako Italija vzame Valono, je to za nas povod za vojsko. Te besede so tudi danes resnične.

Izjemno stanje za Bosno in Hercegovino.

V kako resnih trenutkih živimo, nam je dokaz dejstvo, da se je dne 4. maja proglasilo za Bosno in Hercegovino izjemno stanje. Nekateri časniki so hoteli vedeti, da se je isto odredilo tudi za Dalmacijo, toda vest ni resnična. Avstrijska vlada je sama prepričana, da je mišljenje Dalmacije domoljubno in da vsled tega ni treba posebnih odredb. Vsled izjemnega stanja je v Bosni in Hercegovini sedaj ukinjena prostost zborovanja, sestajanja, poostrene so določbe radi tiska, dolžnost javljenja potnikov je najstrožja, vpeljano je nadzorovanje brzovjavne in telefonične zveze, zabranjeno je nositi orožje, sodstvo je izročeno vojaški oblasti itd.

Nemčija slaba zaveznica.

Da Italija ni posebno zanesljiva zaveznica Avstrije, to vsi vemo, in kdor je še dvomil, se je lahko o resnici prepričal leta 1908, ko je ta zvesta zaveznica že imela pripravljene vojaške pozivnice za mobilizacijo proti Avstriji. Letos pa se je žalostno izkazala vrednost naše zveze z Nemčijo. Jasno je, da je imela Avstrija začetkom balkanske vojske čisto drug načrt za svoje postopanje, kakor ga je sedaj izvajala, ker se je zanašala na zvestobo Nemčije. Avstrija je bila odločena, da bo krepko branila svoje koristi na Jadranskem morju. Toda ko se je obrnila za pomoč do Nemčije, ji je ta pomoč odrekla in Avstrija je stala sama na svetu. Zato je morala hočeš nočeš vsepovsodi odjenjevati. Miliarda denarja, ki smo jo izdali zadnji čas, ni toliko krivda avstrijske vlade in grofa Bertholda, ampak ker smo se preveč zanašali na prijateljstvo Nemčije. Toda Nemeč je le tam prijatelj, kjer ima profit, kjer ga nima, ga ni zraven. Letos bo možil nemški cesar Viljem svojo hčerko-jedinko s princem kumberlandskim. Nemci so se bahali, da pride k poroki med drugimi tudi naš prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Kakor na poročajo zanesljivi viri, se naš prestolonaslednik ne bo udeležil hišne slavnosti Hohencolereev. Zaveznitvo z Nemčijo vse čase ni bilo Avstriji v korist, ampak le v škodo. Tako tudi zadnji čas, ko nas je nemška nezanesljivost obsodila v neprestano popuščanje in milijardo stroškov. Še pretekli teden je izjavil nemški državni tajnik Jagov, da vprašanje Skadra, ki dela naši vladi tolike preglavice, Nemčijo nič ne briga, to se pravi, da v rešnem slučaju ne bo korakala ob strani Avstrije.

Mirovna pogajanja.

Med Turčijo in zavezniki pravzaprav že vlada mir, kajti obojestransko vojaštvo vsled dogovora vsepovsod miruje. Toda o vseh posameznostih, kakor o natančni meji, odškodnini, se še vendar niso dogovorili, in za to je določeno, da se bodo turški in balkanski odposlanci zbrali zopet v Londonu ter tamkaj konečno za stalno sklenili mir. Vse države bodo menda odposlale svoje prejšnje odposlance k londonskim pogajanjem.

Ključni Skadra.

Na pravoslavno velikonočno nedeljo je črnogorski prestolonaslednik prinesel na Cetinje ključne mesta Skadra in jih na slovesen način izročil kralju Nikoli. Prestolonaslednik se je pripeljal v avtomobilu z razvitim črnogorskim praporom in s turškima zastavama s Skadra in Taraboša. Ko je podal ključne kralju, je bil tako ganjen, da ni mogel izpregovoriti nobene be-

sede. Navzoč je bil ves dvor; kraljica, prestolonaslednica in princezinje so bile v prazniški narodni noši. Po izročitvi ključev se je dvor in vse ljudstvo podalo v samostan k zahvalni službi božji. Kralj je položil ključ na skrinjico ostankov sv. Petra z besedami: „Tu imaš ključ trdega Skadra, ki ti je prizadejal toliko gorja!“ Vsi navzoči so ihteli.

Ali smejo kmetje živino klati in meso prodajati?

Ko je leta 1908 zavlada huda suša in je nastalo vsled tega pomanjkanje krme, so začeli živinorejci živino nenavadno močno prodajati. Cene so zelo padle, mesarji in prekupeci so to priliko hitro porabili ter ponujali za živino nesramno nizke cene. Nekateri posestniki so prosili pri c. kr. okrajnih glavarstvih za dovoljenje, da smejo živino doma zaklati ter meso razprodati. To dovoljenje so tudi dobili. Istotako je bilo leta 1909. Tudi letošnje leto je cena živini padla, cena mesu pa je ostala ista. Nekateri posestniki iz občine Smartno na Paki so zopet prosili za dovoljenje, da smejo živino doma zaklati. Toda c. kr. okrajno glavarstvo je na pritožbo mesarjev dovoljenje odreklo ter svoj sklep utemeljevalo s tem, da ni pomanjkanja krme in da ni res, da bi se živina ne mogla prodati po primerni ceni! Da je pa bilo c. kr. okrajno glavarstvo o tem napačno poučeno, naj kaže samo eden slučaj. Neki posestnik je prodajal kravo po večih sejnih. Ponujali so mu za njo največ 180 kron. Dotični je potem kravo doma zaklal ter meso razprodal in je izkupil 280 kron, torej celih 100 kron več. Iz tega je razvidno, kako se živinorejci odira!

Vsi posestniki, kateri so potem doma klali živino, so bili ovadeni, vendar pa ni bil nobeden kaznovan. Mnenje politične oblasti je bilo namreč napačno, kajti kmetovalec sploh sme doma klati svojo živino in prodajati meso v takem obsegu, da klanje ne dobi obrtnega značaja. Seveda mora žival, kakor tudi potem meso, ogledati mesooglednik, kateremu se mora klanje poprej naznaniti in je treba plačati užitinski davek (dac). Ker so pa obrtne oblasti to zadevo različno tolmačile, zato je c. kr. trgovsko ministrstvo dalo podrejenim oblastim navodila, kako naj postopajo in so sedaj vsled tega vsi dvomi izključeni. Odstavek tega navodila se glasi:

„Potemtakem klanje in prodajanje mesa po kmetovalcih ni smatrati za nedovoljeno mesarsko obrt, če in dokler je to delo postranska kmetijska obrt, ki zanjo ne veljajo določila obrtnega reda, dokler se drži v mejah, ki so primerne kmetiji, in dokler se vrši po posestnikih samih, oziroma po njihovih kmetijskih delavcih ali drugih premožnih osebah, in sicer na priprost način, primeren kmetijskim odnošajem.“

Iz te ministrske odredbe je torej jasno razvidno, da sme vsak kmetovalec toliko živine zaklati doma in mesa razprodati, kolikor je ima sploh na prodaj. Seveda ne sme živine kupiti in potem zaklati, ker to klanje potem dobi že značaj obrti.

Torej ni treba pri c. kr. obrajnih glavarstvih vlagati nobenih tozadevnih prošelj, niti klanja naznaniti. Naznaniti se mora mesoogledniku in plačati užitnino. V slučaju, da bi obrtna oblast zavoljo klanja koga kaznovala, naj se pritoži na c. kr. namestnijo v Gradec in se ozira na zgoraj omenjeno ministrsko odredbo. Ta odredba je izšla 1. 1909.

Politični ogled.

— **Prestolonaslednik Franc Ferdinand** je pri sprejemu odličnega Hrvata pred kratkim izjavil, da dobro pozna težaven položaj, v katerem se nahajajo Hrvatje zavoljo notranjih razmer in da je Hrvatim iz srca naklonjen. Ko se je pretekli teden otvorila na Dunaju jadranska razstava, je v svojem otvorilnem govoru prestolonaslednik opozoril, kako raste pomen avstrijskih dežel ob Jadranskem morju. Vse Slovence in Hrvatje navdajajo take izjave iz prestolonaslednikovih ust z velikim veseljem.

— **Državni zbor** se vedno ni sklican. Prej so stala na poti nedovršena pogajanja na Češkem in Poljskem, sedaj pa naše napeto razmerje do Črne gore in nerazjasnjene razmere v Aibaniji. Toda ker je najnevarnejša točka naše razmerje do Črne gore, dobila prijaznejše lice, je s tem izginila tudi največja ovira za sklicanje državnega zbora. Vest, da je zbornični predsednik dr. Silvester proti volji ministrskega predsednika sklicati državni zbor, in da je vsled tega nastal spor med vlado in državnim zborom, kar bi povzročilo razpust državnega zbora, je neresnična. Dr. Silvester postopa v sporazumu z vlado. Ako ne bo na jugu novih težav, se skliče državni zbor za dan 14. ali 15. maja.

— **Katoliška Kmečka Zveza** za nemški del Štajerske ima na Binkoštni torek dne 13. maja v Gradcu svoj občni zbor. Na Binkoštni ponedeljek pa je zborovanje zaupnikov. Stranka, kateri pripadajo v ogromni večini srednje- in gornještajerski kmetje, ima posebno dobro izpeljano svojo organizacijo zaupnikov, za katere prireja po okrajih večkrat v letu posebne shode. Ta način organizacije bi bil tudi za Slovensko Kmečko Zvezo zelo priporočljiv. Glasilo nemških katoliških kmetov, „Sonntagsbote“, je razširjeno v nad 30 tisoč izvodih.

— **V Zagrebu** se je dne 30. aprila obhajal spominski dan smrti grofov Zrinjski in Frankopani, ki so bili dne 30. aprila 1671 v Dunajskem Novem mestu obglavljeni, ker so se zarotili proti tedanjemu vladar-

ju nemškega cesarstva, Leopoldu I., ki je sklenil neugoden mir s Turki. Zarota je bila izdana, Peter Zrinjski in Franjo Frankopan vjeta ter zaprta v Dunajskem Novem mestu. Skoraj vsi krščanski vladarji in sam papež so prosili milosti hrabrima Hrvatoma, ki sta se tolikokrat odlikovala v bojih za sveto Kristusovo vero, toda zastoj. Dne 18. aprila obsodili so ju kot izdajalca v smrt; vzeli so jima vse časti in vse imetje ter sklenili, da se ima njihov spomin za vselej zatreti. Dne 30. aprila 1671 so v Dunajskem Novem mestu zaprli mestna vrata, a vsi vojščaki so se v polni vojaški opravi razpostavili okoli trga, na katerem je ob 10. uri dopoldne odsekal rabelj glavo hrvaškemu banu Petru Zrinjskemu in njegovemu svaku Franju Frankopanu. Nesrečno Petrovo ženo, ponosno Katarino, so Nemci odpeljali v Gradec ter jo zaprli v samostan dominikank, v katerem je znorela ter potem kmalu umrla. — Spomin na te dogodke so obhajali dne 30. aprila Zagrebčani prav slovesno. Ker pa je ob priliki slavnostnega zborovanja par mladih ljudi zapelo črnogorsko narodno himno in klicalo protidržavne kliče, je policija posegla vmes ter tako povzročila, da se je slavnost naglo končala. Na večer so se v gledališču ti prizori ponovili.

— **Na Ogrskem** je začel dne 5. maja zborovati državni zbor. Opozicija se ne udeležuje sej. Vendar pišejo listi, da v opoziciji ni več prejšnje edinosti. Dotični vstraja Just na stališču neprestanega odločnega boja proti vladi, sta grof Andraši in Aponji za pogajanja na podlagi novega programa. Politične razmere so pač nezdrave med Madžari, niti v vladni stranki, niti med opozicionalci nobenih vzorov, zato pa tudi nobene sposobnosti za daljši boj. Slabi ljudje in slabotne stranke se hitro naveličajo vročih bojov in hočejo premirja. Smešno je, da išče madžarska opozicija podlage za sporazumljenje v novem programu za volilni red. Ve se namreč, da je pretežna večina opozicije za volilni red, kakor se je letos potrdil v zbornici in ga je podpisal že tudi cesar, in noče drugega volil. reda, ker bi vsak nadaljni mogel Madžarom k večjemu kaj vzeti, ne pa pridjati. Sedanja ogrska vlada se zelo trudi, da bi Čuvaj prišel zopet z dopusta nazaj in prijel trdo za vajeti, ker je baje sedanja njegov namestnik dr. Unkelhajzer preveč popustljiv. Na Dunaju pa še vedno mislijo, da bi bilo najbolje, ako prevzame posle vlade na Hrvaškem kak hrvaški general.

— **Napadi na vladarje.** V nedeljo, dne 4. maja, se je izvršil v Karlsruhe napad na sedanjega badenskega vladarja, velikega vojvodo Friderika. Vojvoda je ravno stopil na voz, da se odpelje k dirki. V tem trenutku pristopi k vozu neznan človek z odprtim nožem v roki ter zamahne proti vojvodi. Toda vojvoda je hipoma spoznal položaj, potegnil sabljo ter odbil namerjeni sunek. V tem je že prihitala policija ter zgrabila napadaleca. Napadalec je baje na umu bolan. Toda to je izraz, ki se rad rabi pri napadalcih na vladarje. — Listi poročajo, da je francoska vlada izvedela, da anarhisti zopet pripravljajo napad na španskega kralja Alfonza ob priliki, ko bo obiskal Francosko. Več anarhistov je dala francoska policija zapreti, ker jih sumi, da so v zaroti proti kraljevemu življenju.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

11. nedelja: Binkošti. Prihod sv. Duha.
12. Binkoštni ponedeljek: Pankracij.
13. torek: Servacij, škof; Glicerija, devica.
14. sreda: † Kvatre, Bonifacij, mučenec.
15. četrtek: Zofija, mučenica; Hilarij, spoznav.
16. petek: † Kvatre, Janez Nepomuk, mučenec.
17. sobota: † Kvatre, Paskal; Maksima.

* **Odlikovanje.** Zaslužni križec za 40letno zvesto službovanje je dobil veleč. g. Lovro Janžekovič, župnik v Veržeju.

* **Iz šole.** Imenovani so začasni učitelji: Friderik Sušnik za stalnega učitelja v Rajhenburgu; Ludovik Kokot v Dobovi in Ferdinand Sentjure v Sromljah. V stalni pokoj je stopila učiteljica Lavra Šlegel v Konjicah.

* **Evharistični shod** bo drugo leto v Lurdu. Tako se je sklenilo na letošnjem shodu, ki se je, kakor znano, vršil na otoku Malta v Sredozemskem morju. Gotovo je, da bodo Slovenci šli na ta shod s posebnim vlakom. Zato pa štedimo že sedaj za to vožnjo!

* **Ali že vera peša?** Tako povprašuje liberalni člankar v zadnjem „Narodnem Listu“. Kadar vidimo liberalca jokati za vero, zdi se nam, kakor da bi videli satana, stati ob peklenskih vratih ter jokati, da jih toliko prihaja v njegovo kraljestvo. Liberalnim solzavcem ni za vero, ampak za lažjo in zavijanjem se zaganjajo v njo, da bi jo omajali. Toda vedno brezuspešno. Slovensko ljudstvo liberalnim švindlerjem ne verjame več.

* **Iz socialističnega tabora.** Na Dunaju so si ustanovili socialni demokratje veliko tovarno za kruh, imenovano Hammerbrotwerke. S to tovarno nameravajo po izjavi njihovega židovskega voditelja Karpelesa, ugonobiti pekovski obrtni stan na Dunaju in Nižjem Avstrijskem. Toda naprava je tako velikanska, da stroški še dosedaj niso v nobenem razmerju z dohodki. Podjetje je prišlo v denarno težavo. Toda v tem hipu mu je priskočil na pomoč veliki kapital, in sicer Rothsildova banka Kreditanstalt, ki jim je posodila denar pod zelo ugodnimi pogoji. Pa pravijo socialni demokratje, da je ves njihov boj v prvi vrsti naperjen proti velikemu kapitalu. Kdo bi to verjel. Veliki kapitalisti so pametni dovolj, da bi svojih istinitih sovražnikov ne podpirali.

* **Kdo dela draginjo?** Naši slovenski poslanci ves čas v državni zbornici opozarjajo na to, da nima krivde na draginji kmet, ampak karteli (zveza fabrikantov). Liberalni poslanci imajo za te glasove gluha ušesa. Sedaj poročajo listi, da so začeli bavarski fabrikanti uvažati sladkorne pridelke v Avstrijo, si ustanovili svoje tovarne in prodajajo bavarski sladkor vkljub uvoznim stroškom po nižji ceni kakor avstrijski fabrikanti.

* **Bojijo se nas.** Odkar so naši bratje na Balkanu premagali divjega Turčina, se je polastil naših nemških zagrizencev velik strah. Bojijo se tudi nas, avstro-ogrskih Jugoslovanov, vsled naše čilosti in junaštva. V Mariboru sklicujejo spodnještajerski Nemci za eno prihodnjih nedelj velik shod spodnještajerskega nemštva, na katerem bodo govorniki slikali boječim Nemcem onega strašnega jugoslovanskega zmaja, ki hoče požreti štajerske in druge Nemce na našem jugu. O joj!

* **Slovinci v Mariboru.** Vse Slovence, kateri pridejo dne 18. maja v Maribor, že danes opozarjamo, da se bo do ta dan v Mariboru prodajale na ulici cvetlice v nemško-nacionalne namene. Nemci hočejo zgraditi na Pohorju svojo kočjo, ker je seveda za vsakega blagorodnega Nemca poniževalno, ako bi prestopil prag Ruške kočje, ki je v slovenskih rokah. Nemoč noče, da bi se podpiralo slovensko podjetje. In če drugače ne more, gre tudi na ulico prosjačit, samo, da ni treba dati Slovincem nobenega vinarja več. Slovenec, ki si kupi dne 18. maja od Nemcev cvetlico, pljune v svojo lastno skledo.

* **Nemški Sulferajn** ima letos svoj občni zbor ob Binkošti na Dunaju. L. 1912 je imel Sulferajn 1 milijon 400.000 kron dohodkov. Ena četrtnina denarja se je uporabila za stavbo novih šol, dve četrtnini za vzdrževanje penemčevalnic, ena četrtnina pa za uradnike, potovalne učitelje, shode in one učitelje, ki si dajo svoj odpad od svojega (slovenskega) naroda plačati. Delo Sulferajna zahteva od nas, da podpiramo, kolikor se da, naše izobraževalne organizacije in Slovensko Stražo.

* **Štajerski pomožni sklad** je dosegel visočino enega milijona kron. Vsled tega se bo lahko dajalo za 25% več podpor kot dosedaj. Dne 5. t. m. je imel odbor za oskrbovanje tega sklada v graškem namestništvu sejo, katere sta se udeležila tudi dr. Korošec in Robič. Po njej predlogu se bode pri podporah odsej oziralo tudi na poljedelske najemnike in viničarje.

* **Za birmo.** Prišel je zopet čas, ko se deli sv. birma. Opozarjamo botre in stariše, naj vendar pustijo grdo razvado, da otroke ta dan napojijo. Pogostoma se zgodi, da je otrok ta dan prvokrat pijan; kar v njem pred poldnem v zakramentu sv. birme ustvari sv. Duh, razdere popoldne hudobni duh alkohola. — Marsikateri propadli zastareli pijanec bi lahko s prstom nazaj pokazal na dan svoje birme, rekoč: Takrat sem bil prvokrat pijan, krivi so bili pa stariši in botri. Otrokom dajati alkohol, je zločinstvo.

* **Sveta vojska.** V Mariboru se je v nedeljo, dne 4. t. m., vršilo ustanovno zborovanje društva „Sveta vojska“, katero ima namen, gojiti med spodnještajerskim slovenskim ljudstvom treznostno gibanje in posebno odvrčati ljudi od nesrečnega žganjepitja. Udeležba iz vseh krogov je bila zelo lepa; posebno razveseljevala je, da se je naša učeča se in delavska mladina udeležila v izredno lepem številu zborovanja. Dr. Kovačič je kot predsednik pripravljalnega odbora s prisrčnim pozdravom otvoril važno zborovanje. Nato je dr. Svab iz Celja predaval o škodljivem vplivu alkohola na človeško telo. Svoje zanimivo predavanje je podprl z nekaterimi slikami in vzgledi. Dr. Kovačič je nato govoril o škodi, ki jo povzroča alkohol mladini. Nato sta nastopila Šut Marija in Žnuderl Konrad, učena krčevinske šole, s primernimi deklamacijami. V odbor „Svete vojske“ so bili izvoljeni: dr. Fr. Kovačič, predsednik; učiteljica Stupica, ravnatelj Šreiner, dr. Arneje in nadučitelj Jurko kot člani odbora. K društvu je pristopilo lepo število članov. Ob koncu je predsednik pozival navzoče k resnemu in vstrajnemu delu, da z bojem proti alkoholu izčistimo iz našega naroda one grde madeže, ki sledijo nesrečnemu pijančevanju. Poplemenitimo naš narod s treznostjo!

* **Jugoslovanska Strokovna Zveza** je imela dne 4. maja občni zbor v Ljubljani, kojega sta se udeležila tudi poslanca dr. Korošec in dr. Benkovič. Na Štajerskem imamo sedaj že 16 strokovnih skupin. V kratkem se ustanovi še 8 novih skupin, oziroma plačilnic. Izvolilo se je posebno štajersko-koroško okrožje s sedežem v Mariboru. V načelstvo tega okrožja so izvoljeni: Franc Žebot, predsednik; Jakob Supančič, namestnik, Josip Štelcar in Ivan Zupan st., Trbovlje. Koroške skupine še določijo svojega zaupnika. Zveza ima že nad 23.000 kron upravnega sklada. Zvezino glasilo je v Ljubljani izhajajoča „Naša Moč“, za koje je treba plačati le 3 vin. na teden, 2 vin. pa plača organizacija. Delavci imajo v J. S. Z. močno in zvesto prijateljico.

* **Gradec.** V nedeljo, dne 20. aprila, je priredilo tukajšnje slovensko katoliško društvo „Kres“ veselico z igro: „General Burja“. Igralci so svoje vloge izvrstno rešili. Graški Slovenci so se v lepem številu udeležili veselice. Po končani igri so tamburaši zaigrali pesem „Lepa naša domovina“ in „Hej Slovenci“. Pela je cela dvorana, da je bilo veselje. — Slovenka v Gradcu.

* **Nova znamka zavžigalice Slovenske Straže.** V zalogi J. C. Menardi v Ljubljani so izšle nove vrste vžigalice Slovenske Straže v korist obmejnim Slovincem. Slika na škatljici nam kaže orla, plavajočega nad Ljubljano. Stare znamke vžigalice v korist obmejnim Slovincem bodo v kratkem izginile iz prome-

ta. Opozarjamo vse naše somišljenike na te nove naše vžigalice in prosimo, da jih povsod širijo. Nova znamka izključuje vsako zamenjavo s kakimi drugimi vžigalicami, zato bo ta nova znamka tem boljša za agitacijo. Vžigalice Slovenske Straže so še vse pre malo razširjene, zato naj sedaj naši somišljeniki skrbijo, da bodo nove vžigalice pomnožile dohodke Slovenski Straži! Vsak naš somišljenik, vsaka naša somišljenica naj povsod odločno zahteva vžigalice v korist obmejnim Slovincem iz zaloge I. C. Menardi v Ljubljani. To je treba poudarjati, ker jih nekateri trgovci in trafikanti sicer imajo v zalogi, vsiljujejo pa druge vžigalice.

*** Ugodnosti v izvrševanju vojaških dolžnosti.** Oni, letos k vojakom potrjeni brambni obvezanci ali njih svoji, ki nameravajo prositi za kako ugodnost v izvrševanju vojaških dolžnosti, pa tega še niso storili, se v njih lasno korist s tem opozarjajo, da to nemudoma store, in sicer je vlagati prošnje za priznanje ugodnosti po § 30. (posestniki podedovanih kmetij) 31 (vzdrževalci rodbin) 32 brambnega zakona, (posestniki kmetij ali vzdrževalci rodbin, kjer manjka vseh pogojev § 30. ali 31.) najpozneje do 30. julija t. l. in prošnje za priznanje ugodnosti po § 37. bramb. zakona (premostitev v nadomestno rezervo kot „številni“) pa najpozneje do 15. septembra t. l., sicer bode prepozno.

*** Iz Sarajeva** smo dobili to-le zahvalo: Vsem dobrotnikom, ki so darovali denar za rezerviste v Bosni, izrekajo najprisrčnejšo zahvalo rezervisti 87. dopolnilnega okraja v Sarajevu.

*** Novo mesto.** Kakor poročajo listi, je postal trg Lipnica mesto. Lipnica je baje že enkrat imela naslov mesta, a se ji je ob času srednjeveških uporov odvzel ta naslov. Prebivalcev ima sedaj 3314.

*** Tečaj za pridelovanje krme.** Kmetijska šola na Grmu (Kranjsko) priredi dne 26. in 27. maja t. l. 2dnevni tečaj za pridelovanje krme s sledečim sporedom: V ponedeljek, dne 26. maja. Od 2. do 4. ure popoldne: Setev detelje in trave na njivah za 2- in večletno košnjo. Nakup potrebnega semena. Gnojenje deteljnih mešan. Praktično razkazovanje deteljnih mešan na šolskih njivah in v poskuševališču. V torek, dne 27. maja. Od 8. do 10. ure dopoldne: Naprava novih travnikov. Najbolj važne trave. Sestava travnih zmesi. Množina potrebnega semena. Praktično razkazovanje semena in razdelitev vzorcev. Od 2. do 4. ure dopoldne: Priprava zemlje in posetev travnikov. Poprava slabih setev. Gnojenje in izboljšanje slabih ter starih travnikov. Praktično razkazovanje šolskih travnikov in travniških zmesi v poskuševališču. Kdor se želi tečaja udeležiti ali s pomočjo podpore tečaj obiskati, naj se prikladi do 18. maja pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija, Kranjsko).

*** Gozdarski tečaj na Grmu.** Kmetijska šola na Grmu priredi dne 28. in 29. maja gozdarski tečaj s sledečim sporedom: V sredo od 1.—3. popoldne: Pomlajevanje in oskrbovanje gozdov. Od 3. do 7. ure popoldne poučni izlet v gozdno drevesnico v Bršljinu in v mestni gozd s praktičnimi razkazovanji o pomlajevanju gozdov. V četrtek od 6. ure zjutraj do 4. popoldne poučni izlet v šolska gozda na Vrhovskem in Podljudnem, kjer se vrše praktična razkazovanja o oskrbovanju gozdov. Kdor se želi tega tečaja udeležiti, se naj prikladi po dopisnici pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (pošta Kandija, Kranjsko) do 20. maja t. l. Podpora dobi le, kdor za njo pravočasno prosi in se mu izrecno dovoli.

*** Kuga-slinovka** se zopet pojavlja. Kakor poročajo graški listi, se je v občini Oberwölz na Gornjem Štajerskem pojavila pri goveji živini slinovka. Politična oblast je sicer odredila vse potrebno, da se nevarna kuga ne razširi dalje, a vkljub temu se je bati, da poletna vročina zanese tudi v naše kraje to grozno škodljivo naših živinorejcev. Pomislimo, kako veličansko škodo je trpel naš živinorejec zadnji dve leti vsled slinovke. Promet z živino je bil po nekod popolnoma ustavljen, sejmi zaprti, pa tudi poginilo je precej živine. Da torej obvarujemo našo živino pred slinovko, držimo v hlevih skrajno s n a g o. Živinorejci, držite se sledečih navodil: 1. hleve dajte takoj in večkrat med letom korenito pobeliti z apnenim beležem; 2. tla, kjer stoji živina, skrbno osnažite starega gnoja; sploh se naj gnoj vsak dan vsaj dvakrat spravlja iz hleva; 3. jasi in tla večkrat na teden, posebno tedaj, če ni živine v hlevu, umijte z vodo; 4. živini večkrat s svežo vodo izperite gobec in parklje; 5. dajte živini večkrat na dan, ne samo opoldne in zvečer, piti sveže vode; 6. dajte ji večkrat grenke Glauberjeve soli; 7. v hlevu mora biti po leti vedno svež zrak, zatorej prezračite skrbno vaše hleve, ne imejte vsa okna zadelana; 8. pazite dobro, da se bo sealnica odtekala iz hleva. — Bolje je sedaj, dokler je še živina zdrava, biti skrben in strog, kot pa potem jadikovati, ko je že prepozno.

*** Nova postava** glede kužnih boleznih je stopila s 25. aprilom t. l. v veljavo. Ta postava določa, kako se mora skrbeti za zabranitev in omejitev raznih kužnih boleznih. Glasom te nove postave je vsakdo dolžan, naznaniti oblasti izbruh sledečih boleznih: škrlatica, davica (divteritis), legar (tifus), griža, otrpnenje vratu, ženska mrzlica, koze (osepnice), azijska kolera, kuga, gobavost, angleška očesna bolezen, rumena mrzlica, vranični prisad, konjska smrkavost in steklina. Oblasti se mora tudi takoj javiti, če je kaka stekla žival kako osebo ali živino obgrizla. Posebno velja določilo, da se morajo gori omenjene kužne bolezni javiti oblasti, za zdravilišča in razne zavode. Zanimiva je določba nove postave, po kateri se smejo hiše, kjer je izbruh legar, koze, azijska kolera ali kuga, ter stanovanja, kjer se nahaja kak bolnik na škrlatici,

pravci ali otrpnenju vratu, javno zaznamovati. Ta znamenja se ne smejo poprej odstraniti, dokler hiše ali stanovanja niso razkužena. Ta postavna določila je razglasil dunajski uradni list, „Wiener Zeitung“, dne 25. aprila 1913.

*** Kako se spozna vnetje slepiča.** Znaki te nevarne bolezni so pred vsem: 1. nenadna bolečina v spodnjem delu na desni strani trebuha med popkom in kolkom; 2. nenavadna vročina; 3. slabost in bljuvanje; 4. na spodnji del desnega trebuha omejena napetost trebušnih žilic, da se čuti trebuh trd kakor deska. Če se pojavijo ti znaki, tedaj naj gre bolnik takoj k zdravniku. Le hitra operacija ga reši smrti.

*** Tržno poročilo.** Ko se je na dunajski borzi (denarnem trgu) zvedelo, da so Črnogorci pripravljali, zapustiti Skader, se je vrednost državnih in vrednostnih papirjev, raznih delnic, delniških družb ter denarja močno vzdignila. Špekulanti, ki so pretečeni teden nakupili te razne papirje, ko je bila cena občutno padla, so napravili naenkrat velikanski dobiček. — Cena žitu zopet splošno pada. Koruza, ki je dosedaj vedno na ceni pridobivala, je izgubila 10—15 vin. pri 100 kilogramih. Z Ogrskega prihajajo poročila, da o zimne, pa tudi jarine, izredno lepo kažejo. Črv, kateri v naših krajih letos močno podjeda setve, se na Ogrskem še ni pojavil. — Lesni trgovci imajo letos izborna „letina“. Cena lesnim izdelkom se namreč od Novoga leta sem neprestano dviguje. Italijani, pa tudi lesni trgovci in stavbeniki iz Balkana, nakupujejo zadnji čas zelo mnogo žaganega lesa v Avstriji. Italijani baje rabijo večje množine lesa za Tripolitanijo. — Cene živini so bile na zadnjem graškem sejmu skoro neizpremenjene. Dobro se plačuje pitana živina, posebno svinje. Na naših domačih spodnještajerskih sejmih pa, kakor izvem, se skoro povsod opazuje padanje cen pri živini. Vendar je upati, da če bo večkrat porosil dež, da bo ostala cena živini vsaj na sedanjih višini.

*** Društvo Kmet. učiteljev** iz južnih avstrijskih kronovin ima svoj ustanovni občni zbor na Binkoštni nedeljo dne 11. maja v Gorici v hotelu pri „Zlatem jellenu“ ob pol 11. uri dopoldan. Po skupnem obedu je ogled kmetijske šole v Gorici.

*** Slovenskega čebelarkega društva** za Spodnje Štajersko občni zbor se vrši na Binkoštni ponedeljek 12. maja t. l. ob pol 11. uri predpoldnem v mali dvorani Narodnega doma v Celju po sledečem vsporedju: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Predavanje o premembni pravil. 5. Volitve in 6. slučajnosti.

*** Himne** za procesijo o presv. Rešnjem Telesu. 1. Sacris. 2. Verbum. 3. Salutin. 4. Aeterna. 5. Pangelingua za mešan ali moški zbor. Zložil Ign. Hladnik op. 33. cena 1 K. Dobe se pri skladatelju v Novem mestu.

*** Vrednost turških srečk** narašča vkljub neprestanim krizam, kar je najboljši dokaz za njihovo varnost in zanesljivost. Kdor hoče kupiti to izborno in priporočljivo srečko, naj čita današnji oglas Srečke v korist Slov. Straži.

Mariborski okraj.

m Maribor. V frančiškanskem samostanu je na Križevu, dne 1. maja zjutraj umrl br. Alojzij Šega. Rajni se je svoje dni mnogo trudil pri nabiranju milodarov za novo cerkev Matere Milosti. Svetila mu večna luč!

Maribor. Naši Orli so res fejest fantje. Letos jih je šlo šest k naboru in jih je bilo potrjenih pet. Razun teh petih je potrjen še eden, ki je v zadnjem času sodeloval pri naših prireditvah, a se radi oddaljenosti ne more udeleževati telovadbe. Tako lahko rečemo, da je dal naš Orel šest fantov cesarju. Pa naj-kdo reče, da se ne postavimo!

m Maribor. V našem mestu je sedaj 5 dimnikarskih mojstrov, kateri opravljajo svoj posel v mestu in skoro celem sodnem okraju. Med dimnikarji in pastniki hiš vlada že več let napeto razmerje, ker dimnikarji zahtevajo leto za letom vedno večje plače. Da se jim njih želje po višjih plačah lažje uresničijo, zahtevajo Dimnikarji, naj se mesto in okraj Maribor razdelita v 5 delovnih okrajev. Vsak dimnikar bi imel potem natančno določeno, katere hiše spadajo pod njegov delokrog. Izključeno bi bilo, da bi kak drug dimnikar smel ometati v delokrogu svojega sosedu. Ob enem pa bi bilo tudi izključeno, da bi se smel naseliti v Mariboru kak nov dimnikarski mojster. Naši mestni očetje so bili vendar še toliko previdni, da v zadnji seji mestnega sveta niso ugodili zahtevi dimnikarjev. Kar se tiče stališča kmečkega ljudstva, je tudi bolje, da ostane pri starem, ker sedaj ima kmet vsaj to pravico, da si izbere sam dimnikarja, katerega hoče. Če bi bilo pa natančno določeno, ali pa pravzaprav zapovedano, da kmet ne sme samostojno najeti dimnikarja, bi bili ti ljudje napram našim kmetom še bolj predrzni. Saj vedno prihajajo pritožbe, kako dimnikarji našemu ljudstvu vedno prete s tožbami, če kaj ni ravno tako, kakor se jim zazdi.

m St. Ilj v Slov. gor. Veselica, ki jo je priredilo naše Kmečko bralno društvo, je izborna izpadla. Poučen govor je imel „Zarjan“ znani pesnik g. Lovrenčič. Prav v pesniškem duhu nas je navduševal za sveti boj proti tujemu navalu. Na koncu svojega res lepega govora je citiral pesem, ki jo je sam zložil za naš St. Ilj in ki bo gotovo prišla v tisk. Neki mladi „Kresjan“ je prav čutno deklamiral, čisto oziraje se na naše razmere, Gregorčičovo: „Čolnič otmimo“. — „Zarjani“ pa so igrali šaljivo burko: „Trije tički“. Smeha ni bilo konca ne kraja. Osobito piskrovez (g. D. Mašič) je vselej vzbudil mnogo smeha. Vmes pa so pridno peli naši pevci. Vsem pevcem, njihovemu vodji, osobito pa gg. „Zarjanom“ iz Gradeca se v imenu Kmečkega bralnega društva prav prisrčno in toplo zahvaljujemo. Cel čisti dobiček veselice so gg. visokošolci požrtvovalno darovali našemu prepotrebemu Bralnemu društvu. Bog plati! Zdaj spoznamo, kdo čuti z nami.

m Cirknica. Vprašanje na c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru. Kako je to, da župan Flucher v Cirknici še sedaj ne razpiše občinskih volitev? Volitve bi se bile že morale vršiti v jeseni l. 1912. Župan pa še zdaj ni začel z nobenimi pripravi. Če pa kje kak slovenski župan uraduje in protestantska „Marburger Zeitung“ c. kr. okrajnega glavarja na to opozori (glej Hotinja vas!), pa glavarstvo vedno podrega še prej ko je potrebno. — Več volilcev občine Cirknica.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 28. aprila je prilaval smrtni angel v sredino obče spoštovane družine Janeza Krautič ter presadil družini, posebno otrokom, najljubšo cvetko, drago mamico, iz doline solz tja v boljšo bodočnost, kjer vlada srečni večni dan. Zapustila je 6 nedoraslih otrok ter ljubljene soproga. Bila je jako priljubljena, kar je kazala nad 800 broječa množica zbranega ljudstva pri njenem pogrebu, v spremstvu treh č. gg. duhovnikov, spremljajoč jo k zadnjemu počitku. Ko je tiha jamica sprejela njeno mrtvo truplo in so pevci pri odprtem grobu zapeli pretresljivi žalostinki, se je rosilo marsikatero oko. — Le spavaj ranjka zdaj pokojno, v gomili hladni mir ti bod! Vse trpljenje naj stoterno povrne ti nebes Gospod. z veseljem, večno nevsahljivim in slave vencem nevenljivim!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. V sredo, dne 30. aprila je konj posestnika Alojzija Kolerja udaril njegovega šletnega sina Frančka s kopitom v trebuh. Konj je gnal pri gumni stroj in fantič se mu je od zadaj približal. Prepeljali so ga hitro v radgonsko bolnišnico, kjer pa je vsled poškodb umrl.

m Sv. Benedikt. Čebelarski shod, katerega je sklicala čebelarska podružnica pri Sv. Benediktu in se je tukaj vršil dne 1. maja, je bil povoljno obiskan. G. Jurančič nam je predaval o važnih spomladanskih opravilih pri čebelah. Za tem se je vršilo pri čebelnjaku g. župnika praktično razkazovanje. Z zadovoljstvom sem opazil, da je bilo poleg starejših in izkušnih čebelarjev navzočih tudi veliko število mladeničev-začetnikov, znamenje, da se zanimajo za čebelarstvo. Prav tako! Svojim dobrim starišem boste napravili dosti več veselja, če boste nedeljske popoldneve prebili pri čebelicah, kakor da bi zahajali v slabe tovaršije ter se po krmah in šnopsarnah udajali alkoholu.

m Fram. Framska kmečka hranilnica in posojilnica je imela lani nad 150.000 K prometa. Vlog je štela 127.000. Odvišnega denarja okoli 50.000 K. V vseh štirih letih svojega obstoja je imela prometa okoli 600.000 K. Gotovo lep uspeh, če premislimo, da ima mal okoliš in da poleg nje obstoji še stara posojilnica. Tekmovanje je vedno dobro, ker pri tem ima dobiček ljudstvo.

m Slov. Bistrica. Koliko nadarjenosti leži v srcih naše mladine, pokazala nam je predstava „Andrej Hofer“. Ta igra zahteva precej izurjenosti igralcev, in to so — smelo trdim — po večini vsi naši igralci in igralke. Igrali so navdušeno, saj so njihova srca navdušena za obe svetlinji: za sv. vero in domovino. — Zadnji nedeljo pa smo se zbrali k resnemu delu: k zborovanju domačega društva. Lepe govore sta imeli vrli mladenki Julija Dobniker in Frešar. Mladenki J. Pristovnik in Mar. Jančič sta pa navdušeno deklamirali: „Umirajoči Bolgar“ in „Vera“. Veselo znamenje je posebno to, da so skoro vsa dekleta Izobraževalnega društva tudi vrle Marijine darovalke, prav po geslu: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Slovenski gimnazijci iz Maribora vabijo k predstavi, ki se vrši pod pokroviteljstvom preč. gosp. prof. dr. Medveda dne 12. maja v gostilni g. Kodra pri Sv. Lovrencu ob koroški žel. Igra se ljudska igra „Zaklad“ v štirih dejanjih. Po predstavi prosta zabava, šaljivi ribolov, šaljiva pošta itd. Cene: sedeži 2 K, stojišča 80 vin. Začetek ob 5. uri popoldan.

m Sv. Benedikt v Sl. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi na binkoštni ponedeljek po večernicah društveno veselico s predstavo, tamburanjem in petjem. Vabi se k obilni udeležbi.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Na sedmini Krautičevi se je darovalo za Slov. Stražo K 440. Slovenci, spominjajte se pri vsaki veseli in žalostni priliki Slov. Straže!

m Sv. Anton v Sl. gor. Bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. ima na binkoštni ponedeljek svoj občni zbor. Ob enem priredi tudi zanimivo veselico z dvema igrama, srečolovom. V šoli se predstavljata dve zanimivi igri: „Marijin otrok sem“, igra v treh dejanjih in „V ječi“ vojaška burka v enem dejanju. Nastopijo tudi tamburaši in pevci. Prosta zabava se vrši v gostilni g. Štefanije Rojs.

m Hoče. Na Trojiško nedeljo dne 18. maja bo v Hočah lepa slovesnost. Pri poznem sv. opravilu bo slovesno blagoslovljena nova zastava za Mladeniško Marijino družbo in Orle. Pridigoval bo neumorno delavni gospod in vnet organizator mladine profesor dr. Hohnjec. To bo lep dan za hočko mladino. Uljudno vabimo, naj pridejo vse sosedne Mladeniške Marijine družbe in Orli ta dan v Hoče. Fantje pridite, da se znova navdušite za vero sveto in domovino drago. Popoldne istega dne pa bo v prostorih gospe Terezije Rojko veselica, katere čisti dobiček se bo porabil za zastavo in Orle. Govoril bo g. dr. Hohnjec, Orli pa bodo uprizorili šaljivo igro „Pravica se je izkazala“ s petjem. Na dnevnem redu je tudi deklamacija in petje mešanega zbora. Vsi zavedni Hočani in vsi prijatelji mladeniškega gibanja od blizu in daleč: pridite v obilnem številu!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Zadruga trgovcev za ptujski okraj je imela dne 27. aprila v gostilni Zupančič v Ptuj svoj občni zbor. Na predlog, da se preide takoj k volitvi odbora in se skrajša dnevni red, otvori predsednik zborovanje. Izvolil se je enoglasno dosedanji načelnik in odbor. Pri sklepu zborovanja pa pride šentvidski Šošterič, njegov sin in nekaj drugih članov, ki jih je nalovil živinski trgovec Blažič iz Brega. Večji del s Šošteričem prišlih so takoj uvideli za kaj se gre in so takoj zapustili Šošteriča, veliki del ni imel na zborovanju nič opravka, ker trgovci občine Breg ne spadajo zraven, temveč k Ptuj, in teh je bilo največ. S Šošteričem so bili tudi taki, kakor je vurberški Golob, ki pa ni imel na obnem zboru nič opravka, ker nima na trgovine, pač pa njegova žena, a pri zadru-

gi ni dovoljeno možu, zastopati ženo, temveč vsak ud ima sam besedo, naj bo žena ali pa mož. Šošterič je imel bore malo pristašev. Vendar bi pa Šošterič rad zopet bil načelnik, vsled tega se je začel postavljati, njemu pa so pomagali: majšperški Svarčnik, cirkovski Starešina, juršinski Hans Toplak in pa vurbberski Golob. Končno so jo morali kot premagani žalostno odkuriti. Namena pa le Šošterič ni dosegel.

p **Sv. Janž** na Dravskem polju. Smrt zamahne, nič ne zbira, kamor pride, vse podira, to nam je v očiokaz cela vrsta belih križev na našem pokopališču. Posebno letos je umrlo že veliko mladih ljudi. Dne 1. aprila je mirno v Gospodu zaspala Mica Gojčičeva iz Starš, previdna s sv. zakramenti. Bila je pridna in poštena deklica, stara 20 let, ponos svojim starišem in dika šentjanžkih deklet. Bila je članica Marijine družbe, in to ne le po imenu, temveč tudi v dejanju. Mnogo ljudstva, posebno deklet, jo je spremljalo k zadnjemu počitku. N. v m. p.!

p **Bukovci** pri Ptujju. Kakor se je svoj čas poročalo, je dne 18. julija 1912 umoril na veliki cesti popoldan okoli 3. ure 22letni kmečki sin veteranca prevžitarja Jurija Obrana. Vzrok umora je bilo silno sovrašтво in preveč na Ptujju zavžitega žganja. Morilec je bil obsojen pred porotnim sodiščem v Mariboru dne 27. septembra 1912 na 3 leta težke ječe. Tam se mu je začelo na umu mešati in se je dne 10. aprila 1913 v svoji celici obesil na svojih naramnicah. Bog mu bodi milostljiv! Da bi si le v naši vasi mladeniči ta pretresljivi dogodek vzeli k srcu. V naši vasi vlada strašna razuzdanost, ki jo posebno podpirajo tisti, ki okradeno blago od mladine skrivaj kupujejo in čez uro ter na nedovoljen način opojne pijače točijo. Gospodje c. kr. orožniki, ki imajo žalibog v naši vasi dosti opravila, bi gotovo storili veliko dobro delo, če bi posvetili tem ljudem več pozornosti.

p **Zabovci** pri Sv. Marku. V nedeljo, dne 4. t. m. popoldne, ravno ko so ljudje prihajali k večernicam, je začelo goret pri Juhnarju. Zgorelo je gospodarsko poslopje. Zažgal je domači 5letni fant, med tem ko so bili odraščeni vsi od doma. Ogenj so kmalu pogasili sosede, pozneje je prišla na pomoč tudi bukovska požarna bramba. Uboga družina se vsem smili.

p **Ormož**. Naša Mladeniška in Dekliška Zveza sta imeli dne 27. aprila svoj občni zbor. Izvolili smo si nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen mladenič Ludovik Hodžar in za podpredsednika Ivan Ivanuš. Predsednik je v svojem govoru omenil zasluge, ki si jih je pridobil za Zvezo prejšnji predsednik M. Sever. Izrekla se mu je prisrčna zahvala.

p **Središče**. Ze več let je bila na naši šoli navada, da so otroci, posebno v šestem razredu, napravili majniški oltarček. Zares prelep prizor, ko so nedolžni šolski otrocički pozdravljali in kinčali vsak dan s svežim cvetjem podobo Marijino, kraljice nebes in zemlje! Zda pa jim je to baje g. učitelj Muzek prepeval in tudi g. učitelj Serajnik je rekel svojim učencem, da mu ni ljubo, če bi si otroci napravili oltarček. Otroci pa so šli nato prosit g. nadučitelja, kateri jim je tudi to napravo dovolil.

p **Središka okolica**. V 14. številki „Nar. Lista“ pod naslovom „Iz Vitana pri Središču“, vabi neki znani liberalni mazač dopisnika in urednika „Slovenskega Gospodarja“, da bi prišla pit vitansko vočo, češ, da postaneta mogoče po tej voči pametnejša. Mi svetujemo dopisniku, naj jo le pije sam, ker jo pije že čez 15 let, pa še kljub temu ni postal nič pametnejši; še poliv si lahko naredi, morebiti mu bo kaj pomagalo za njegovo očitno bolezen. Kar se čita o vitanskih liberalcih, je resnica, piše pa Mica.

p **Zetale**. Zetalski liberalni trgovec Maks Berlizg je baje odložil častno mesto blagajnika krajnega šolskega sveta z zahtevo, da mu mora šolska občina do 1. junija plačati neki dolg v znesku 954 K. Bil je pravzaprav že tako posilblagajnik, ker pri volitvi novega šolskega odbora prejšnji načelnik Anton Peklč volitve za blagajnika lansko leto ni razpisal. Sedaj, ko so šolski občini naredili velikanske stroške, sedaj pa odlaga to „častno“ mesto. Ne vemo še, zakaj se je že letos izdalo pri naši šoli 954 kron. Liberalci: naš nadučitelj Martin Sotošek, župan Anton Peklč in Marko Berlizg so kupili za zidanje šolskih prostorov stavbeni prostor, ki je bil pred kratkim na prodaj, za 800 K, za 1800 K ali še čez.

p **Sv. Marko** niže Ptujja. Tukajšnje vojaško veteransko podporno društvo priredi na binkoštni ponedeljek, dne 12. maja pop. ob treh na šolskem dvoru društveno tombolo v korist podpornemu zakladu starih in revnih družtvenikov ter vabi k tej prireditvi vse prijatelje starih, doslužnih vojakov. Pri tomboli svira markovska godba, po tomboli prosta zabava v domačih gostilnah.

p **Dornava**. Kmet bralno društvo v Dornavi priredi dne 12. maja, t. j. na Binkoštni ponedeljek ob 3. uri pop. veliko ljudsko veselico s tombolo v gostilni g. Franca Herga v Dornavi.

p **Sv. Lovrenc** na Drav. polju. Na binkoštni ponedeljek dne 12. maja priredi Bralno društvo veselico. Mladenke bodo predstavljale žalogro v 5 dejanjih „Vestalka“, mladeniči šaljev prizor „Kmet in fotograf“, vmes bo petje in deklamacija. Vstopnina za sedeže 50 vin., za stojišča 30 vin. Domačine in sosede najvljudneje vabi k obilni udeležbi odbor.

p **Ormož**. Na Binkoštni ponedeljek, t. j. 12. maja pop. ob 2. uri bo v Ormožu dekanijski shod vseh Marijinih družb Velikonedeljske dekanije. Ob tej priliki se bo blagoslovila nova zastava Ormoške dekl. Marijine družbe, krasno delo č. šolskih sester v Mariboru. Slavnostni govor ima preč. g. dr. Hohnjec iz Maribora, blagoslovljenje izvrši pa preč. g. dekan od Sv. Tomaža. Povabljene Marijine družbe naj bi prišle v obilnem številu, če mogoče tudi z zastavo. Po cerkveni slavnosti nam bo Ormoška Dekliška zveza priredila igro „Dve materi“ in sicer ob lepem vremenu na vrtu Ormoške posojilnice, ob slabem pa v dvorani g. Skorčiča.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer**. Dne 30. aprila in naslednje dni je vihrala raz tukajšnje okrajno sodišče bela zastava v

znamenje, da ni nobenega neprostopoljnega gosta na hrani pri našem jetničarju.

l **Sv. Križ** na Murskem polju. Dne 27. aprila popoldne je od vseh strani prihajalo veliko ljudstva, mladi in stari, z vozovi, s kolesi in peš, k popoldanski službi božji, ko so se obhajale molitve, da nas obvaruje Bog treska in hudega vremena. Po večernicah pa se je udeležilo ljudstvo v krasni Slomšekovi dvorani občnega zbora Slov. Kršč. Soc. Zveze. Pri tem zborovanju so bila zastopana vsa bližnja društva po večini članov, in tudi občine naše župnije z župani in odborniki; izvzemši občino Iljaševci. Ko sem šel skozi to občino k zborovanju, sem videl, da je bilo spravišče gasilnega orodja popolnoma odprto in je bilo v njem par mož, med durmi je stal tudi mož, kateri je trobil na trompeto, kakor da bi bil kje nastal požar, in v kotu sem videl stati začasnega načelnika Farkaša Jožefa. Vprašam ga: „Kaj pa to?“ On se mi resno odreže: „Vaje bomo imeli“. Ostrmel sem in rekel: „Na tako velik praznik, ko se molji po vseh cerkvah, da bi nas Bog obvaroval treska in hudega vremena in še tudi imate v vaši župniji v Slomšekovi dvorani občni zbor Slov. Kršč. Soc. Zveze.“ Začasni načelnik Farkaš Jožef se mi zaničljivo nasmeji in mi reče: „Hm, kaj pa zato!“ Takoj sem se spomnil, da je ta načelnik naročnik „Narodnega Lista“ ter se je že iz njega popolnoma nasrkal liberalnega duha. Nato sem odkorakal proti Sv. Križu, da ne zamudim popoldanske službe božje. Na trgu najdem stati župana občine Iljaševci, Kosi Jožefa. Nagovorim ga, da se bo danes v Slomšekovi dvorani kaj zanimivega slišalo od naših slovenskih voditeljev in poslancev, kateri delajo zmiraj pridno za naše potrebe. On mi takoj odgovori: „Ja, ja, dobro bi bilo, iti tja“. Naenkrat pa ga nagovorita dva mokača: „Kaj boš tam, saj veš, da nam je danes g. načelnik gasilnega društva, Farkaš Jož., napovedal vaje; gremo rajše k vajah, kakor pa v Slomšekovo dvorano.“ In ti trije mladenjaki so takoj odšli domov ter so se udeležili vaj gasilnega društva. Po vajah pa so šli v gostilno J. Farkaša, da so si okrepčali svoje utrujene ude. Pri dobri kapljici so se malo natrikali in začasni načelnik je izvlekel iz žepa „Narodni List“ ter ga razprostrl, in zdaj so vsi naenkrat hoteli pokukati v to hudičevo kožo, župan pa se je resno držal in jim je samo pritrjeval. Gospod župan Kosi Jožef, če si kaj privlekel liberalizma iz svoje rojstne občine, tukaj pri Sv. Križu ga ne boš sejal! In tudi ti gospod provizorični načelnik gasilnega društva, Farkaš Jožef, kam si zabredel? Nekdaj si bil ud Bralnega in tamburaškega društva. Ali se več ne spominjaš, kako ste po župniji Sv. Križa pobirali milodare za tamburaške instrumente? Saj res, kako pa je kaj z brdo? Čegava je sedaj? Prihodnjic več, imam še veliko gradiva na razpolago.

l **Sv. Jurij** ob Ščavnici. V prejšnjih letih, ko sem bil še učenec ter tudi še pozneje, smo morali vsi učenci h križevskim procesijam, še celo zastavo smo nosili, letos pa se je vse to opustilo. Prvi dan še učence od Sv. Duha niti voditelja (oz. voditeljice) niso imele in so ostale kakor čreda brez pastirja.

l **Kapela** pri Radgoni. Pred nekaj dnevi sta se našemu preč. g. župniku izročili dve častni diplomi, izročeni po odposlanstvih hardeške požarne brambe in tukajšnjega Bralnega društva. Skozi dolgo vrsto let opravlja g. župnik baš ne ravno prijetni posel društvenega blagajnika, vestno in natančno. Veliko pozornost in skrb posveča razvoju društva v vsakem oziru. V januarju t. l. je obhajal g. župnik 25letnico svojega župnikovanja. Raznim občinam, ki so takrat in tudi že poprej izročile častne diplome, se je tudi pridružilo naše Bralno društvo. Po kratkem nagovoru tajnika, orisajoč vrline in zasluge g. blagajničarja za procvit društva, se mu je izročila krasna diploma z iskreno željo, naj ga ohrani Bog nam še mnogo let! Tej želji se gotovo pridružijo tudi vsi drugi udje Bralnega društva.

Slovenjgraški okraj.

s **Skale** pri Velenju. Umrlo je g. M. Matekovič, nadučitelj v pokoju. Bil je vedno naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Svetila mu večna luč!

s **St. Ilj** pod Turjakom. Neznani lopovi so vdrlili v noči od 23. na 24. aprila v cerkev, odrgali pri glavnem oltarju vrata do cerkvene škrinjice in skušali isto odpreti. Ker je pa močno okovana, se jim ni posrečilo, priti do denarja, katerega pa itak ni bilo mnogo v njej, ker je cerkveni ključar par dni poprej škrinjico izpraznil. Tudi so odprli pušico sredi cerkve, v kateri se nabirajo milodari za nov križev pot. Koliko so tam našli, se ne ve. Sreča, da niso vlomili v tabernakelj. Ker v cerkvi niso imeli sreče, so skušali dne 28. aprila vломiti v blagajno na pošti. Toda pravočasno jih je pregnal g. poštar. Do denarja so naš na vsak način hoteli priti. Zato so obiskali predrzni vlomilci kar drugo noč, dne 29. aprila, našo posojilnico in neusmiljeno obdelali posojilniško blagajno z različnim orodjem, toda do zaželenega cilja niso prišli. Kakor na pošti, tako so tudi pri posojilnici skušali svojo srečo zastoj, čeravno so bili pri zadnji nemoteni, ker v posojilniški hiši nihče ne stanuje. Da bi se pa vendar nekoliko oškodovali za trud zadnjih dveh noči, so skušali vломiti tretjo noč, dne 30. aprila, v trgovino g. Rozmana. Tudi tukaj so se opekli. Ponočna straža jih je prepodila. Da bi se v kratkem času prišlo na sled tem predrznim vlomilcem, se je c. kr. orožništvo pomnožilo za 4 može in tudi občina skrbi vsako noč za stražo. Tri sumljive osebe so že spravili pod ključ.

s **Velenje**. Na Binkoštno nedeljo, dne 11. maja se vrši popoldne ob 3. uri zborovanje tukajšnjega Orla. Fantje, vsi ta dan na plan. Pridite tudi iz sosednih župnij. Vabljeni so tudi stariši.

s **St. Ilj** pod Turjakom. Na binkoštni ponedeljek, dne 12. maja se vrši zjutraj po rani sv. maši podučeni shod J. S. Z. v gostilni pri g. Ivan Čas. Kmetje, žene, delavci, posli, gozdni delavci, pridite! Poročat pride g. Vek. Zajc.

Konjiški okraj.

k **Konjice**. V ponedeljek sta obhajala Jožef in Terezija Černee iz Konjiške vasi železno jubilejno poroko (65letnico). Mil. g. arhidijakon je v cerkvi oba prisrčno nagovoril ter daroval ob asistenci gg. kaplanov sv. mašo za jubilanta in svate. Staremu Jožeku in njegovi zvesti Trezi naše prisrčne čestitke!

k **Konjice**. Pri najlepšem vremenu se je 1. maja popoldne zbrala naravnost veličastna množica vrnle slovenske mladine, mož in žena, iz Konjic in iz vseh sosednjih župnij, celo iz Slovenske Bistrice, k praznovanju 10letnice Bralnega društva v Konjicah. Kakor vsikdar, je tudi tokrat prireditvev krasno uspela. Navdušeno in prepričevalno je g. dr. Verstovšek govoril o pomenu izobrazbe. Vsi, ki so slišali deklško petje, so se pohvalno izražali o njem, posebno pa je vsem ugajala lepa in resna igra: „Garcia Moreno“, v kateri je nastopilo 22 vrlih fantov, kojih imena bomo navedli v „Našem Domu“. Bralno društvo s ponosom gleda nazaj na 10letno dobo svojega delovanja.

k **Sv. Jernej** pri Ločah. Zanimive volitve. Dne 24. aprila so bile v St. Jerneju občinske volitve. Šentjernejski tajč-Slovenci — to so namreč taki Slovenci, ki držijo z Nemci in nemškutarji — so se bili zdavna zavzeli, da hočejo letos zmagati ter dobiti občino v svoje roke. Zadnja ločka nemška zmaga, h kateri so tudi eni izmed njih pripomagali, jih je v tem sklepu še močno potrdila. V ta namen so stopili skupaj razni Bračiči in tovariši, poiskali si v Ločah potrebnih naukov in navodil, se pridno shajali v gostilni pri Juherthu ter kovali mogočne naklepe. „Štajerca“ v rokali, liter pred seboj in kajpada nemško govoreč so pod geslom: „Bos ist, dos ist“, razvili nemškutarstvo zastavo ter sveto sklenili, da bojo zmagali, po dobljeni zmagi pa postavili za župana kakęga zvestega „Štajerčevega“ naročnika, ki si bo — čujte, čujte — dobil tajnika ali šribarja iz Loč in občino preuredil po ločko-nemškem „muštru“. Toda počasi, prijatelji! Tu se postavijo na noge slovensko misleči možje iz raznih okolice, si dajo besedo in rečejo: „Ne, te sramoto pa ne!“ In vrlo so držali besedo, prišli so v ogromnem številu, v dveh razredih celo polnoštevilno, na volišče, in zmaga je bila njihova. Prijatelji nemške stvari so izgubili volitev v vseh treh razredih, niti enega svojih kandidatov se jim ni posrečilo po lastni volji spraviti v odbor. Slabe volje in čmernih obrazov so se vračali od volitve domov. Neki staročastiljivi štajerčijanski prerok iz Brezja je danes baje poln pravične jeze vskliknil: „Saperlot, prihodnjic rajše vse pustim, naj imajo kak čajo“. Pač pametna beseda, spomina vredna tudi za vse druge nemško misleče Slovence. — Tako je tajčmoharja to pot do tal pogorela. Ne bomo se bahali z zmago; to je navađa „Štajerca“, kateri se ob vsaki nemškutarjski zmagi napihuje kakor tista žaba, ki je hotela postati volu enaka. Le eno hočemo po bratovsko reči: Vi možaki tam doli okoli Sv. Jerneja, stari in mladi, kedaj boste izpregledali? Dandanes že ve vsako deklipče, da je grdo in sramotno, biti rojen Slovenec, pa držati z nemškutarji! Kako dolgo še hočete trobiti v nemški rog? In vi, nemški ločki vaščani, roke proč od slovenske šentjernejske občine! Lahko nam ponujate svoje blago in magari tudi potrebno pijačo, nemškutarijo, ki jo vsiljujete domačim in tujim ljudem kakor Kočevar fige, pa imejte za sebe.

Celjski okraj.

c **Celje**. Nemški listi, pred vsem celjska „Vaharica“, so z razprtimi črkami pohvalili dr. Božiča, ker se je s tako ljubeznjivostjo obesil Nemeem in pa nemškutarjem na vrat ter je pripomogel, da se je okoliški občinski odbor izrekel za delamoznost, torej proti slovenski obštrukciji deželnega zbora. Nemci že vedo, zakaj se veselijo! Vsled slepega sovrašтва do naših poslancev, ki se bore z obštrukcijo za narodne pravice slovenskega ljudstva, jadrajo liberalci v objem nemškutarjev in Nemecev.

c **Dobrna**. K poročilu o zlati poroki Božnikovi se nam še poroča: Posebno slovesno se je vršila doma slavnost, kjer je sin Andrej v vznesenih pesniških besedah slavil ta dan. Vnuki in vnukinje so zaporedoma prednašali lepe pesmi, trud gđe. učiteljice Jelice Levstik, kateri so vsi navzoči dali hvaležno spričevalo katoliško-narodne neumorno delavne učiteljice. Domačo gostijo so počastili č. g. Zemljčič in Schreiner. Za Slov. Stražo se je nabralo 36 K. — Ko so pred 30. leti začeli Slovenci žgati krese pred praznikom sv. Cirila in Metoda, bila je Božnikova hiša v naši župniji v tem oziru prva. Mladeniči so na hribčku postavili krasen križ z lučicami in odmevali so topiči. Prijazni večerni prizor občudovali so tujei-topličarji in domačini smo jim razlagali pomen. Zadeva pa nekomu ni bila všeč ter je nič hudega slutečo mladino ovadil pri c. kr. okrajnem glavarstvu. Preiskujoči orožnik je izvedel, da se je bilo streljalo brez dovoljenja županstva. Vsled tega je moral Božnikov sin plačati 1 goldinar globe. On se je namreč priznal za povzročitelja. Ker je sodelovala tudi mati, poklicali so jo v topliško pisarno na račun, in tu je ona gospodom dopovedala, da po naših krajih prebivajo Bogu in ce-

sarju zvesto udani katoliški Slovenci, narod za luč prave omike hvaležen svetima bratoma. In kakšne nasledke je ta dogodek prinesel? Odgovor: Sledeče leto so si strelci oskrbeli dovoljenje za strelbo, a v področju župnije našli smo 22 kresov na predvečer praznovanja sv. Cirila in Metoda. Živio Božniki in njihovi zlati stariši!

c Dramlje. Veliko ogorčenje vlada zadnji čas med našimi davkoplačevalci nad tukajšnjim tajnikom Jarnovičem, ki je delal pri sestavi občinskega volilnega imenika take nepravilnosti, da je okrajno glavarstvo v Celju istega razveljavilo. Zdaj se bo moral sestaviti nov imenik, seveda na stroške davkoplačevalcev. Jarnovič s takim počenjanjem sam agitira pri volilcih za to, da ga bodo dali v „penzijo“ pri bodočih občinskih volitvah. Ta zadeva kaže dovolj jasno, kaki prijatelji ljudstva so liberalci.

c Galicija. Telovadni odsek Orel v Galiciji je priredil dne 27. aprila svoj redni občni zbor. Za načelnika je bil izvoljen Davorin Štefančič, za podnačelnika Henrik Viničar in za blagajnika Franc Kugler. Trdni korak, novi odbor!

c Vojnik. Izobraževalno društvo priredi na Binkoštni ponedeljek po večernicah pri M. Vrečku igro: „Dve materi“. Somišljeniki povabljeni!

c Savinjska dolina. Hmeljarji! Ker je zopet nastopil čas oskrbovanja hmelja, in je že marsikateri premišljeval, kako bi se zatirale bolhe, objaviti hočem sledeče: Že nekaj let, posebno pa minulo leto, so napadale bolhe moj hmelj tako, da je bilo nekatero perje prevoteno kakor sito. Med tem, ko je na sosedovem, 4 m oddaljenem hmeljišču, že dosegla hmeljeva rastlina nad 1/2 višine hmeljevega droga, imela je na mojem hmeljišču komaj 2—3 m višine in je bila jako slaba. Poskusil sem sledeče: Pest pralnega luga (iz tovarne g. vdove Pauerja na Polzeli) sem raztopil v topli vodi, to raztopino vlijl v z vodo napolnjeno škropilnico (za vinograde) in pridjal še malo raztopljenega galice. Stopaj v vrstah, sem škropil hmeljeve rastline po eni, v drugi vrsti nazaj grede pa po drugi strani. Pazil sem, da sem kolikor mogoče škropil spodnji del perja, ker se bolhe tam najraje zadržujejo. Kakšen je bil učinek škropljenja? Že drugi dan ni bilo videti bolh na perju. Hmelj je začel v kratkem času močno rasti in je ostal do pozne jeseni od tal do vrha porasčen z zelenim perjem. Rastlina je bila krepka in tudi pridelale veliko izdatnejši in lepši. Na 100 l. vode bi zadostovalo 1 1/2 kg pralnega luga in 1 kg galice. Za eno rastlino se lahko računi do 1/4 mešanice. Pauerjev pralni lug in galica se dobivata skoraj v vsaki trgovini. — Hmeljar.

c Rečica ob Savinji. Veliko veselje je vladalo v obširni rečiški župniji v četrtek, dne 1. majnika, na Vnebohod Gospoda, ko nam je priredila Marijina družba nad vse lepo slavlje, slovesen sprejem 152 deklet, ki so svečano obljubile, naši skupni materi služiti in jo še z večjo verno ljubit. Za časa kaplanovanja č. g. Jurharja ustanovljena družba šteje sedaj že 207 članic. Razvijala se je korakoma. Pod č. g. kaplanom Ropom se je oskrbela prelepa zastava in društveni križ. Sedanji naš č. g. kaplan Hohnjec se je veliko in vstrajno trudil, da bi našo žensko mladino kolikor mogoče polnoštevilno zbral pod zastavo Marijino. Njegovo vneto in požrtvovalno delovanje je rodilo lep sad: 152 novih članic je pristopilo v Marijino družbo. Cela slavnost se je vršila jako svečano. Na predvečer so bile slovesne pete večernice. Drugi dan pri jutranji službi božji pridigoval je o pomenu Marijine družbe in Marijinem čiščenju sploh gospod kaplan Franc Hohnjec, skupno sveto obhajilo pa je podelil č. g. dr. Josip Hohnjec, ki je potem govoril pri drugem svetem opravilu. Višek pa je dosegla ta slavnost popoldne. V slovesnem sprejemu so članice Marijine družbe v beli obleki, okrašene z vencem in belimi pajčolanji, korakale po trgu skozi dva lepo okrašena slavoloka v cerkev. S prisrčnimi besedami jih je nagovoril č. g. dr. Josip Hohnjec, na kar so se vršili v pričujočnosti domačega č. g. župnika Podhostnika lepi obredi sprejema 152 članic, ki so se zaključili z zahvalno pesmijo in blagoslovom. Hvala vsem, ki so sodelovali in pa se trudili za našo prelepo slovesnost! Naj bi Marijina družba na Rečici prospevala in blagonosno delovala v prid naše mladine! — Rečiška dekleta.

c Laški trg. Pri volitvi za okrajno bolniško blagajno so zmagali Slovenci in socialnideokratje, Nemci in nemškutarji so na celi črti propadli.

c Laško. Pri nemški „Spar- in Voršubkasi“ še vedno ne izplačujejo. Kmetje bi rabili denar za nakup živine, pri kasi pa jih tolažijo in pravijo: Le potrpite še 14 dni. Ljudstvo kolne, gospodje pri kasi pa tolažijo in pravijo, da ne morejo pomagati. Minuli teden so prodajali Drolčevo premoženje (kakor: obleke, čevlje, lovske puške, sode i. dr.). Znabiti se bo prihodnji uradni dan že dalo kaj dobiti pri kasi. Mnogi čakajo že z nevoljo.

c Celjsko okrožje Orla priredi izlet združen z javno telovadbo dne 12. maja v Šmartnem v Rožni dolini. Zanimanje za izlet v Rožno dolino je veliko.

c Celje. Prihodnjo soboto, dne 10. t. m. priredi Celjska skupina Jugoslovanske strokovne zveze v dvoranji pri Belem volu prijateljski sestanek ob pol 8. uri zvečer. Člani in prijatelji naše skupine vabljeno.

c Nova cerkev pri Celju. Čebelarska podružnica priredi v nedeljo, dne 25. maja ob 3. uri popoldne v Socki pri Al. Arličevem čebeljaku veliki čebelarski shod ob vsakem vremenu. Predavanje ima naš priljubljeni pot. učitelj Ivan Jurančič. Vabijo se vsi čebelarji.

c Frankolovo Mladeniška zveza kmet. kat. izobraž. društva na Frankolovem, priredi na Binkoštno nedeljo pop. po večernicah veselico z govorom, petjem in igrami: „Izgubljeni sin“ in „Krečmar pri zvitem rogu“. Za slučaj slabega vremena se veselica preloži na poznejši čas. Čisti dobiček je namenjen za novi društveni oder, zato se vsako predplačilo hvaležno sprejme.

c Dobrna. Velečasti gospod župnik v Zrečah, Matija Karba je ob priliki zlate poroke Božnikove naklonil Orlu in Bralnemu društvu

na Dobrni vsakemu po 10 K. Stoterna hvala velikodušnemu dobrotniku. Dal nam Bog več takih!

c Savinjsko okrožje Dekliških zvez priredi na Binkoštni ponedeljek v Petrovčah v Društvenem domu občni zbor. Sv. opravilo bo ob 10. uri popoldne. Zborovanje se prične ob eni uri popoldne. Govori Pepica Senica. Zborovanje se vrši po običajnem vspredu; izvoli se novi odbor in pomnoži. Zato naj smatra vsaka Dekliška zveza za svojo dolžnost, da pošlje vsaj nekaj članic na občni zbor, da bodo vse fare častno zastopane. Po večernicah se uprizarita igri: „Junaške Blejke“ in „Marijin otrok“. Ker je na vspredu veliko zanimivega, vabi k obilni udeležbi odbor.

c Laško. V nedeljo, dne 18. maja ima naša Kmečka hranilnica in posojilnica občni zbor v pivnici § 11 ob pol 9. uri popoldne. Govori nadrevizor g. Pušenjak. Kmetje, pridite v obilnem številu!

c Sav. mladenke. Pripravite se na velik dekliški shod, ki se bo priredil koncem majnika na prijaznem hričeku v Nazarjih v Gornji Sav. dolini. Agitirajte pridno, da bo udeležba od vseh strani mnogoštevilna; vsaka D. Z. naj pošlje zastopstvo. Potreba je, da po hitro skupno na kraj, kjer se seznanimo, se navdušimo za vzvišene vzore, da javno izpovemo svoja načela, ter se tako utrdimo v versko in narodno zavednost, da mora tudi slovensko ženstvo na plan. Pričakuje se prav obilne udeležbe. Pripravljeno bo tako, da se zborovanje lahko vrši ob vsakem vremenu. Natančen vsprede se pravčasno naznani. Toraj mladenke, pridno na agitacijo, da bodo prav častno zastopane vse Zveze cele Savinjske doline!

Brežiški okraj.

b Brežice. Veliko pozornost vzbujajo tukaj razni, čez vse drzni vplomi neznane tatske družbe. Najljubše so jim trgovine ob Sotli — Bizeljsko, Kapele, Dobova, in v teh zopet umejo na prav priprost način izvoliti najboljše in najdražje blago, in to v taki meri, da ga je le mogoče z vozom odpeljati. Najdrznejši je bil vlom pred dvema mesecema v trgovino Krošljevo v Dobovi tik okrajne ceste in par sto korakov od orožniške postaje. Zadnji vlom je bil v nedeljo teden na Bizeljskem v trgovino g. A. Kosa, od koder so zraven drugega blaga odpeljali osobito veliko usnja. Škode je nad 3000 K. Ti, čez vse premeteni veletatje, izginejo kot kafra brez sledul vsaj za naše orožnike. Dobri policisti bi marsikatero sled zasledili. Posebno se vse čudi, da pri teh veletatvinah, ki se vedno bolj množijo, ne brzojavijo takoj po odkritju v Maribor ali v Zagreb po kakega policijskega psa. Sicer so res to in onstran Sotle razni brihtni, rojejni „švercarji“ a slednjič bodo gotovo slej ko prej padli v roke pravici. To si pa ravno naša okolica v pomirjenju močno želi. — V našem mestu imajo nemški, osobito graški listi dopisnike, ki vsak, tudi najmanjši pregrešek zoper postavbo v okolici, takoj razbobnajo med nemškimi svetom. Delali bi čas vsakemu čifutu s svojo domišljijo in ljubeznijo do neresnice. Tako je nedavno eden izmed teh poročal, da so se v Kapelah tri spovednici fantje topli, prepevali, spovedance vun vlačili ter da so jih morali s silo odstraniti („Tagesnost“ od 26. aprila 1913), a po naših poročilih je vse zlagano, razun da se je nek, iz Zagreba došli pijan fant nedostojno obnašal, za kar je bil tudi v družbi dveh tovarišev sodnijsko kaznovan. A naš čifutski dopisnik je le dosegel svoj namen: jemati Slovincem ugled pred nemško javnostjo s svojim pretiranjem in lažnjivim poročanjem. Značilno je, da kadarkoli orožniki iz okolice poročajo naši sodnji o kakem pregrešku, boš gotovo isto poročilo v par dneh za tem bral „počarban“ v graških listih. Če bi bil res dopisnik, kakor se domneva, izmed sodnijskih nastavljenec, bi gotovo ne delal sodnji časti. — Prav je povedal te dni nek kmet, da največji sovražnik kmetski je kmet sam. Vsi bi morali biti, pravi, kot prstje na roki združeni skupaj v naši Kmečki Zvezi, a mnogih ni nič sram, oklepati se „Narodnega Lista“ in „Sloge“, ki so v vedni vojski proti Kmečki Zvezi, torej kmet zoper kmetski, sramota! Nadalje je pravil, kako ga boli srce, da vidi teden za tednom, koliko se od dveh tukajšnjih pivovarniških zalog zvozi piva v okolico v vsako vas, vinogradniki pa tožijo, da ne morejo tistih kapljic vina prodati, ki ga še imajo. Kmečki tovariši, neumne so vaše tožbe o slabih časih, dokler bodo v naše vasko gostinice uvažali pivo, pred nosom pa imate svoje vinograde in v kletih še neprodano vino.

b Sevnica. V nedeljo, dne 27. aprila, je imel dr. Kukovec „velikanski“ shod, kakor piše in se baha v „Narodnem Listu“. Ž njim je prišel tudi tisti „luštini“ Lesničar, ki govori samo za „hec“. Ne vemo, ali bi se jezili ali smejali tem bedarijam. Kdor pozna gostilno pri Kragelnu, mu je pač dobro znano, za koliko ljudi je tam prostora. No, dr. Kukovec je v svojem govoru posnemal le kukavico in Lesničar pa verjelo. To vam je bil prizor. No, liberalci, novega niste itak nič povedali, ker to, kar znate vi razkladati, mo mi že davno. Vas peče obstrukcija v deželnem zboru, ali ne? Dvomimo, če bo ta vaš „kres“ res razsvetlil Sevnice. Da mu je č. g. župnik Doberšek ugovarjal, pač ve zakaj, saj dr. Kukovec črti „ta črne“. Mi pa damo na eno besedo g. župnika več, kot na Kukovečevih 200! Sicer pa za take pri nas nima mo prostora, ker smo že toliko zavedni. — Eden, ki je tudi ta govor slisal.

b Planina. Dne 20. aprila je umrl v Gradcu na operaciji posestnik in občinski svetovalec občine Golobinjek, Tomaž Zibret iz Pristave. Bil je zelo priljubljen med občani. Naj počiva v miru v tuji zemlji!

Najnovejša.

Duhovniške vesti. Č. g. Franc Slana, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je prestavljen za mestnega kaplana v Slov. Bistrici; č. g. Ivan Cilenšek, dosedaj kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici, je nastavljen za kaplana pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Župnijski izpit so napravili te dni naslednji gg. kaplani: Agrež Davorin od Marije Snežne, Božiček Franc iz Selnice, Jamšek Nikolaj iz Trbovelj in Širac Ivan iz Vranskega. Komisiji je predsedoval mil.

g. kanonik in stolni dekan dr. Ivan Mlakar, izpraševalci so bili pa gg. dr. Josip Hohnjec, dr. Franc Kovačič, dr. Franc Krulje in dr. Josip Šomrek.

Z Balkana Črnogorsko vojaštvo danes zapusti Skader, ki ga zasede mednarodni oddelk tujih čet. Albansko vprašanje se reši mirnim potom. Do bojnega pohoda Avstrije in Italije v Albanijo ne pride. Kakor se poroča, se bo odput rezervistov na južnih avstrijskih mejah prav kmalu začel.

Samomor morilca grškega kralja. Iz Aten poročajo dne 6. t. m., da se je vrgel morilec grškega kralja Jurija raz okno sodniškega poslopja v Solunu in obležal mrtev.

Listnica uredništva.

Teharje, Zibika: Gospodje sami ne želijo. Sicer pa poslali dotičnemu gospodu. — Novacerkev: Dotični gospod gotovo ne želi enake obrambe. Kot odgovor dajte raje živahno delovati za izobrazbo med mladino, ter širite dobro berilo. Pozdrave! — Kamenščak pri Ljutomeru: Povejte nam koga mislite v dopisu. — Kočno: Ali je tatvina že bila pred sodnijo? Dokler tega ni je nevarno. Poročajte! — Blanca: Smo vzeli na znanje. — Korple-Vrhole: Dopisnikov ne smemo izdajati, ampak radi prinesemo Vašo izjavo, da trditve ni res. — Sv. Benedikt: Za nas prepozno. Izročili Straži. — Hardek: Istotako. — Zetale, Kebab, Cirkovec, Mestinje, Zabukovje, Sv. Rupert nad Laškim, Središče, Vitan, Kamen v Dalmaciji, Petrovče, Zabukovje, Prihova, Muta, Sv. Vid, Radislavci, Črešnjevci, Dol: Prihodnjič.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 30. aprila 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 100—110 kron (izjemoma 118 kron), poltolsti 88—94 kron; suhi od 78—84 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, telste od 76—88, poltolste od 56—74, suhe od 40—54, biki od 74—96, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 74 do 100 kron.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1'24, K 1'44; teleta la (izjemoma cena od K 1'42 do K 1'56); mlade svinje od K 1'36 do K 1'46; nemške pitanske svinje od K 1'44 do K 1'50; ogrske pitanske svinje la od K — po K —; ogrske pitanske svinje IIa od K 1'42 do K 1'68; mesne svinje od K 1'44 do K 1'54; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K 1'24 do K 1'30; ovce od K —'90 do K 1'—; kozlički in jagneta od K 6'— do K 10'—. Kupčija živahna, cene nespremenjene.

Pozor stavbeniki!

Pri Sv. Križu tik Slatine se bode zidalo novo farovško gospodarsko poslopje za 13.000 K. Oferti do 20. maja t. l. Načrt in proračun pri nadžupnem uradu, kjer se tudi več izve 627

Vabilo na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Laškem

registrovane zadržuge z neomejeno zavezo, ki se vrši dne 18. maja 1913 ob 1/9. uri dopoldne v pivnici § 11 v Laškem.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1912. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev nadzorstva. — 6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

kleparski mojster pri Sv. Ani na Krembergu v Sl. gor. (Via Mureck). 626

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria-mazilo“ Vašega kurjeva očesa, bradavice, trde keže v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodice z garancijskim pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašan
L. poštni predal 12/76 (Ogrsko)“.

Pozor

na bliskovno nevarnost! Strelod, ki ni natančno urejen, povzroči večjo nevarnost nego pa varstvo! Strokovno preiskavo starih strelodovov preizkuša podpisani z novim tehničnim aparatom ter stavi nove strelode z najnovejšimi pripravami. Prevzame tudi barvanje in kritje s pločevino, zvonikovih in raznih drugih streh, ki pa ne rabi zato nobenega odra (Gerüst), kar pride veliko ceneje. Od preč. duhovščine ima na razpolago mnogo priporočljivih izpričeval. Strelodovni tečaj je izvršil v Gradcu. Priporoča se torej velenč. duhovščini, cerkv. predstojništvom in slav. občinstvu v prevzetje vseh, v njegovo stroko spadajočih del po najnižjih cenah.

Jožef Kramberger,

kleparski mojster pri Sv. Ani na Krembergu v Sl. gor. (Via Mureck). 626

HALO

Prave kranjske klobase velike, par 40 vin., katere odposilja od 5 kg naprej Karol Novak, Sp. Šiška pri Ljubljani. 536

Posest. o v Jarenini, hiša z gospodarskim poslopjem, lepe njive, sadonosnik, travniki, novi vinograd že ruden; cena 7.200 K proti lahkemu plačilu. Vec se izve pri g. Selinšek, Maribor, Wildenrainergasse 8. 625

Lepo posestvo, obstoječe iz 3 sob in vrta, je na prodaj. Več se izve pri posestniku Fr. Terstenjak, Pobrežje, Fraustaudenerstrasse 58 pri Mariboru. 629

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme. Zmožen mora biti vsakega dela ozir. kot delovodja proti dobremu plačilu. Jos. Čas, kroj. mojster, Šmihel pri Pliberku, Koroško. 623

Maksimilijan Poberaj

mestni stavbeni mojster Maribor, Tegetthoffpl. 3 se priporoča za vsa stavbena dela nova in stara, strešno kritje, betonska dela, izdelavo načrtov in proračunov. Vse točno in po nizkih cenah.

LISTEK.

Carska krona in suženjska veriga.

Odlomek iz zgodovine bolgarske države. Po nem. izvirniku spisal A. M.

(Dalje.)

Sedaj je lahko car Simeon zopet obrnil pozornost na notranje razmere svoje dežele in skrbel za duševni razvoj svojega ljudstva.

Med tem je došlo leta 911. v Preslavo poročilo, da je umrl cesar Leon VI. in da vlada sedaj brat Aleksander mesto njegovega 7letnega nečaka Konstantina. Simeon je poslal v znamenje prijazne sosesčine k Aleksandru poslanca. A ta ni ravnal ž njimi le zaničljivo, ampak si je dovolil tudi zaničevati besede njihovega kneza. Kmalu nato je Aleksander umrl in Konstantin Porfirogenit je zasedel prestol (913.).

Bilo je v avgustu istega leta, ko se je naenkrat zaslili v Carigradu grozna novica: „Bolgari pridejo!“ Osuplost se je polastila vseh prebivalcev. Mnogi so smatrali poročilo le za prazno iznajdbo, ki je nastala v glavah bojazljivih ljudi, toda kmalu so bili drugega mnenja. Car Simeon je prišel v resnici pred Carigrad z dobro oboroženo vojsko in se utrdil med blahernajskimi in zlatimi vratni. Grki so se pripravljali na odpor. Napeli so vse svoje moči. Sedaj se je prepričal Simeon, da njegova sredstva za napad ne morejo ničesar opraviti proti izbornim obrambnim pripravam nasprotnikov; spustil se je v mirovna pogajanja z Grki, ki so bili tega jako veseli. Toda do sporazumljenja ni prišlo. Simeon se je vrnil v Bolgarijo, kjer se je pripravil na nov pohod proti Carigradu.

Pretekla so 3 leta. Tudi v Carigradu niso sešeli v brezdelici. Tamkaj je Coe, mati mladega cesarja, storila vse, da bi vzbudila kolikor mogoče mnogo sovražnikov bolgarskemu vladarju. Posrečilo se ji je, podkupiti lakomne Pečenege. Tudi Srbi so se zavezali proti Simeonu, a on jih je prehitel s tem, da je udaril v Srbijo z vojsko in vjel velikega kneza Petra.

Bilo je zopet meseca avgusta, ko se je leta 717 utaborila velikanska grška vojska pred obzidjem Carigrada. Celo iz Azije so privedli legije za boj proti Bolgarom. Slovesna procesija se je pomikala skozi vrata glavnega mesta, koje se je udeležil cesarski dvor, patrijarh in vsa duhovščina. Tisoči bojevnikov so popadali na kolena, ko se je pokazal križ, ki ga je nosil patrijarh, in vsi so prisegli, da se hočejo drug za drugega bojevati.

Malo dni pozneje se je dvignila vojska pod poveljstvom Leona Foka in se pomikala v severni smeri ob Črnem morju, spremljana od ponosne mornarice, ki je jadrala ob obali.

Ob rečici Ahelons, ne daleč od mesta Mezembrija, kjer razteza Balkan svoje razrastke proti morskimi obali, se je utrdil Simeon s svojimi Bolgari. Bilo je 20. avgusta, ko sta obe vojski razjarjeno trčili skupaj. Bolgarski knez je stal na neki višini, od koder je vodil gibanje svoje vojske. A vkljub vsej hrabrosti so se pa morali Bolgari umakniti.

Dogodilo pa se je, da je nenadoma zdirjal konj brez jezdeca v bojne vrste Grkov. In nastal je krič: „Vojskovodja je mrtev!“ ki se je razširil od ene bojne gručice do druge; propadlost in malosrčnost se je polastila Grkov in začeli so omahovati. Opazivši važen trenutek, uredi Simeon vrste svojih bojevnikov za krepke napad, ko se prikaže naenkrat visoko na konju Fokas Leon, grški vojskovodja. Šinil je skozi vrste in jih bodril k hrabri obrambi. Nastala je napačna govornica, da je mrtev. Radi pekoče dneвне vročine si je hotel pri nekem viru ohladiti žejo; tedaj mu uide

Iz celega sveta.

Slika s črnogorskega bojišča. V neko hišo je v nočni temi stopil vojak ter prinesel zapuščeni ženi žalostno novico, da je pri Planinici zadela moža granata ter ga hučno ranila. Žena pa ni motila nočne tišine z jokom in tarnanjem. Brž se obleče, vzame vrč vode in odejo, da bi ne bilo možu hladno, ter krene proti Planinici. Ko je zjutraj ni bilo v koči, so vedeli sosedje, kaj se je zgodilo... Vračala se je za nosilnico, na kateri je ležal njen mož; glava mu je bila vsa obvezana, videlo se mu je samo blede lice, odprta usta, iz katerih je prihajal tih, bolesten vzdihljaj... Žena je šla tiho, a ko so v bolnici postavili nosilnico na tla, je nagnila glavo ter poljubila roko svojega moža; solz ni bilo v njenih očeh...

Najdaljši dnevi v Evropi. Najdaljši dan v Evropi ima mesto Reykjavik na Islandiji. Tu se veselo kakor v obče na celem otoku v Islandiji belega dne, ki traja kar 3½ meseca. Potem pride mestece Bardo na Norveškem, kjer imajo od 21. majnika pa do 22. junija neprestano dan. V švedskem obsejnim mestu Torenau traja najdaljši dan 21 in ½, najkrajši pa samo 2 in ¼ ure. V Petrogradu in Tobolsku v Siriji traja najdaljši dan 19 ur, najkrajši pa samo 5 ur. V Stockholm in v Upsali je najdaljši dan 18 in ½ ure, najkrajši pa 5 in ¼ ure dolg. V Londonu in v Berlinu pa traja najdaljši dan 17 in ¼ ure.

Novo življenje v Bolgariji. Kakor poročajo nekateri listi, bo rabila Bolgarija na splošno mnogo izobraženega osebja, posebno pa gozdarske stroke, ker je pridobila v zadnji vojski velikanske šume. Trgovska in obrtna zbornica v Sofiji je tedaj poslala nekaterim trgovskim zbornicam v Avstriji nekaj pojasnil v

konj, ki se je utrgal. Akoravno je sedaj izpostavljal svojo osebo vsem nevarnostim bitke, da bi svoje oplasene bojevniške vspodbudil zopet za boj, se mu vendar ni posrečilo odbiti prodirajoče sovražnike. Nevzdržno so pritiskale bolgarske množice naprej. Na tisoče Grkov je poparlalo pred udarci Bolgarov; skoro vsi grški vojskovodje so ostali na bojišču. Le Leon Fokas je ušel na svojem bojnem konju v bližnjo Mezembrijo. Bila je to najsijajnejša zmaga, ki so jo izvojevali Bolgari izza časa Kruma. Kar pomnijo ljudje, ni bilo toliko krvoprelitja, pravi neki grški zgodovinar.

Pečeneški zavezniki, ki so čakali onstran Donave, da bi jih prepeljale grške ladje na bolgarsko obrežje, so se povrnili v svoje puste, ne da bi storili le eden udarec z mečem ali izstrelili le eno puščico.

Brez moči padla je iztočna rimska država k nogam smagovalca. Ako bi bil Simeon šel sedaj z vojsko pred Carigrad, polastil bi se bil lahko cesarskega prestola. Vendar ni storil tega, ampak se je zadovoljil s tem, da je odposlal nekaj manjših oddelkov svoje vojske pred obzidje grškega glavnega mesta in vznemirjal prebivalstvo.

Sedaj se je razprostirala Simeonova država na vzhodu in zahodu od morja do morja. Razven Carigrada in nekaterih pomorskih pokrajin je bilo vse ozemlje polotoka podložno Bolgarom. Med tem ko so na vzhodu valovi Črnega morja splakovali bolgar zemljo, je šumela Adrija na zapadu ob Simeonovi deželi. Grki so imeli tamkaj le še malo postojank. Vladar te mogočne države se je smatral vrednega dedščine Cezarjev, okoli leta 921. si je nadel naslov „carja Bolgarov in samovladarja Rimljanov“. Storil je se drug korak. Da bi napravil Bolgarijo neodvisno od Carigrada tudi v cerkvenih zadevah, se je obrnil na papeža s prošnjo, da bi podelil pravoslavskemu nadškofu naslov patrijarha, njemu samemu pa poslal cesarsko krono. Simeon se je obrnil z zahtevo v Rim zategadelj, ker po mnenju na vzhodu živečih krščanskih narodov vladar nič ne velja, ki nima v deželi vladajočega patrijarha. Iz Carigrada pa je bilo ravno toliko pričakovati dovoljenja takšne zahteve, kolikor doposljatve carske krone. Rim pa je privolil oboje z veseljem bolgarskemu vladarju.

Sedaj je hotel Simeon iztegniti roko po najsijajnejšem glavnem mestu sveta. Hotel je ustanoviti novo iztočno cesarstvo in biti vladar v Carigradu.

Tam je vladal izza leta 920. prejšnji veliki admiral Roman Lakapenos, mogočni ljubljeneц cesarice Coe, kot sovladar mladoletnega Konstantina Porfirogenita. Zapikrno gospodarstvo na cesarskem dvoru, slabe razmere, ki so vladale v bosporskem glavnem mestu, in slabo stanje vsega vstičnega rimskega cesarstva, je vspodbujalo bolgarskega kneza k napadu. Leta 924. se je vzdignil Simeon na vojsko proti Bizancu. Na potu tjakaj izvojeval je Odrin in prodiral potem dalje skozi Tracijo in Macedonijo. Spet je zadonel po Carigradu krik: „Bolgari grede!“ Cesar je poslal eno armado proti sovražniku, ki je že zadela v predmestju na prve bolgarske čete. Toda Grki se niso ustavljali, ampak zbežali po kratki bitki. Zasedovali so jih bolgarski konjeniki ter jih mnogo zapodili v morje. Kmalu so Bizantincom naznanjale goreče hiše, česa imajo pričakovati, ako pride glavna bolgarska moč in obkoli obzidje ter vrata.

Ko so carigradski meščani pogledali nekoga jutra v septembru v smeri proti Zlatemu rogu, kjer se je utaborila prednja bolgarska četa, opazili so v svojo grozo, da se je sovražnik čez noč podeseteril in da je došel bolgarski car z glavno vojno silo.

Bizantinci niso več dvomili, da imajo opraviti z odločnim in jakim sovražnikom, ki ni izgubljal časa z nepotrebnim odlašanjem, ampak delal obsesne priprave za splošen naskok. S strahom in tesnobo v srcu

tem oziru. Nastavljeni bodo seveda v prvi vrsti domačini, potem pa tuje, ki poznajo slovanske jezike, najrajši tedaj Slovani. Želi se pa, da se ponudniki oglašajo še-le po sklenjenem miru pri poljedelskem ministru v Sofiji. Prošnje morajo biti pisane v kakem slovanskem ali v francoskem jeziku.

Slovenec -- župan v Ameriki. Iz Willarda, Wis., največje kmetijske slovenske naselbine v Ameriki, poročajo: Na Willardu, Wis., je bil pri volitvah z veliko večino izvoljen za župana Slovenec Ignac Česnik. Te je nedvomno izvanreden slučaj, da je Slovenec dosegel to čast v Ameriki. Razen Česnika so bili izvoljeni tudi drugi rojaki, ki so kandidirali za kak urad. Ti so: Frank Francelj in Anton Zupančič, supervizorja; S. J. Legat, občinski tajnik; Frank Perovšek, mirovni sodnik; Josip Pekolj iz Steve in Plautz sta občinska odbornika. Vodstvo naselbine je prišlo torej v slovenske roke, kar bo za tamošnje številne slovenske farmarje (kmete) velike važnosti. Njihove zahteve in potrebe se ne bodo zapostavljale za potreba drugih narodnosti, kakor se to dela pri farmarskih naselbinah, kjer naši rojaki nimajo politične moči.

Slovenec Karun, ki se je rešil pri katastrofi „Titanika“, bi se bil kmalu drugič ponesrečil. Iz Gallesburga v Ameriki poročajo: Drugič tekom enega leta je ušil rojak Frank Karun smrti. Lindel-hotel, kojega lastnik je Karun, se je podrli in stene so padle v njegovo sobo. Ob obeh straneh postelje so se kupičile podrtine, vendar je ostal Karun, ki je spal, nepoškodovan. Rojak Frank Karun se je nahajal, kakor znano, na usodepolnem parniku „Titaniku“, ko se je slednji potopil na odprtem morju. On in njegova hčerka sta se rešila. Tekom leta se je smrtno-nevarno opekla njegova hčerka, kar smo svoječasno poročali.

so pričakovali prebivalci glavnega mesta prihodnosti.

Nenadoma se razširi po mestu vest, da zahteva car Simeon od cesarja, naj mu pošlje patrijarha Nikolaja in dva patricija, s kojimi bi se lahko pogajal o miru. V začetku so dvomili v Carigradu o resnici te vesti. Kaj naj bi pač privedlo močnejšega nasprotnika naenkrat do te izpremembe v mišljenju? A kmalu so se Bizantinci lahko prepričali, da je hotel bolgarski car v resnici mirovna pogajanja, ko so videli patrijarha in patricije, ki so šli v sovražni tabor. Vrnili so se z izjavo, da zahteva car Simeon oseben sestanek s cesarjem. Kaj naj bi storil Roman Lakapenos? Še je odlašal. Tedaj mu javijo, da so različni kraji v okolici v ognju in celo neko, Materi božji posvečeno cerkev so zažgali Bolgari. Ni bil li to zasmeh miru, ki ga je ponudil Simeon?

Končno se je cesar udal; prisilila ga je k temu onemoglost. Takoj je zapovedal, da izberejo na morskem obrežju pripraveh prostor za sestanek in postavijo tamkaj oder z močno ograjo.

Bilo je okrog 8. ure zjutraj 9. septembra, ko je zapustil cesarsko palačo slovesen sprevoz s cesarjem, mladim Konstantinom Porfirogenitom, patrijarhom, mnogimi duhovnimi in posvetnimi dostojanstveniki. Sli so na božjo pot k Marijini cerkvi v blahernejsko predmestje. Tamkaj je padel cesar na kolena in s solzami v očeh prosil nebeško Kraljico, da bi omečila Simeonovo trdo srce in ga nagnila k miru. Potem je stopil patrijarh pred podobo Marije, ji snel dragocen pajčolan in ga ovil cesarju okrog čela. Hotel je, da bi z močjo te svetinje bil obvarovan pred vsemi nasprotniki.

Pred cerkvijo je čakalo vladarja močno oboroženo spremstvo. Končno se je prikazal Lakapenos. Približala se je bridka ura, ki je njega, cesarja vztočne rimske države, prisilila na hučo pot grenkega ponižanja. Vendar mu ni preostalo drugega, kajti neomajana je bila volja Bolgarov.

Na morskem obrežju je stal nekač oder, obdan z dragocenimi preprogami; ravno tako stopnice, ki so vodile na oder. Krog in krog je bila stavba ograjena z močnimi deskami, ki so branile pristop vsem nepoklicanim vsiljivcem.

Na tisoče ljudstva je oblegalo mestno obzidje. Došel je celo senat, da bi od tam zrl globoko ponižujoč prizor. Ni li čutila ta radovedna množica, sramote, ki je v tem trenutku pretila celi državi?

Zdaj je prišel cesar do odra. Obraza je bil bledega in veliko vznemirjenje mu je plalo po žilah. Ko je stopil na prvo stopnico, se je malo obotavljal. Naj bi li v resnici napravil svojemu sovražniku to veliko veselje, in prvi je prišel na mesto, da bi čakal kakor suženj na svojega gospodarja? Obvladal je bridki občutek v svojem srcu in prekoračil še ostale stopnice do vrha.

Kje pa je ostal car Simeon? Pretekla je minuta za minuto in nikjer ni bilo videti znamenja, da prihaja ponosni nasprotnik. Nevolja je začela rasti v cesarjevem srcu; sedaj je razumel, da ga je hotel Simeon ponižati.

Naenkrat so zašumeli iz dalje bučni glasovi trobent. Na obzidju je nastalo votlo mrmljanje med gledalci, in to votlo mrmljanje se je izpremenilo kot bi trenil, v glasno začudenje. Bliščali so se v solnčnem siju bronasti oklepi krasnih bojevnikov in svetile so se z jeklom in srebrom okovane sulice in pozlačene čelade. So bili li to barbari bolgarskega vladarja? Grki, ki so bili vajeni na bojni sijaj, so gledali začudeni prizor, ki jim ga je komaj nudila krasna cesarska telesna straža.

Sam mogočni bolgarski knez je sedel na svojem plemenitem bojnem konju, kojega je krepko in spretno vodil.

(Dalje prih.)

Kakor je videti, zasleduje rojaka Karuna nesreča. Nač vse čudno pa je, da ga je zadela že tretja nesreča ravno na obletnico grozne katastrofe, koje priča je bil s svojo hčerko.

Pomorska moč evropskih velesil. Ako se bodo vse velesile natančno držale svojih načrtov, ki segajo po večini do l. 1915, tedaj bo istega leta sledeče bojno razmerje: I. skupina: Angleži 50 bojnih ladij, 41 križark; Francozi 22 bojnih ladij in 71 križark; Rusi 14 bojnih ladij in 7 križark. II. skupina: Nemčija 33 bojnih ladij in 14 križark, Italija 17 bojnih ladij in Avstrija 13 bojnih ladij. Skupno tedaj prva skupina 86 bojnih ladij in 63 križark, druga skupina pa 63 bojnih ladij in 14 križark.

Živ pokopan. Ko so v Szatmaru prekopavali pred letom umrlega kmeta Gyrka, so dognali, da je bil Gyрко živ pokopan. Kostonjak je bil obrnjen in nesrečnež je v smrtnem boju pod zemljo strgal v obupu obleko.

Mali paglavec pride prepozno v šolo. Učitelj se razjezi nanj in paglavec mu odgovori: „Gospod učitelj, zunaj je slabo vreme in velik sneg, in tako sem stopil en korak naprej, dva pa zdrsnil nazaj.“ — Učitelj jezno: „Kako si sploh mogel priti v šolo?“ — Učeneц širokoustno: „Ej, gospod, ritensko sem moral iti.“

Predrznost. V Mariboru sreča mladi gospodič neko gospo in jo objame ter poljubi kar na ulici. — Policaj se začudi in pravi: „Kako je to, da to dopustite?“ — Gospa pa naglo: „Gospod je vendar sin edine hčerke moje matere.“

Dober prijatelj. Sodnik zatožencu, ki je ubil svojega prijatelja: „S čim se morete zagovarjati?“ — Zatoženeц: „Gospod sodnik, moj prijatelj je vedno trdil, da bi rad nagloma umrl.“

Loterijske številke.

Gradec	30. aprila 1913	44	75	40	21	23
Linc	3. maja	55	1	79	32	2

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnistvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Dekle,

ki se hoče zastoj kuhati učiti, sprejme Ruška koč. Ponudbe na naslov: Ruška koč, Ruše, Štaj.

Znano je da se kupuje

pri stari, znani, domači, zanesljivi, veliki trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro sukneto blago (štof) za moške in dečke, modno volno za ženske in dekleta, naj-novejše perilno blago za obleke in bjuze, platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače, blago za posteljne rjuhe brez šiva in matrace, srajce izgotovljene, vseh vrst za moške in ženske, predpasnike v veliki izbiri za prati in iz črnega atlasa.

Vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi tukaj nakupite po zelo ugodnih cenah, zatorej pošljem na zahtevanje zastoj vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago. 580
Karl Worsche,
Maribor, Gosposka ul. 10.

Gostilna pod vejo Jeričeva

v Počehovski dolini odprta. 595

Kozolec z 10 štanti, dobro ohranjen je na prodaj za nizko ceno. Proda se tudi lahko narazno na 6 in 4 štante. Vpraša se pri nadučitelju g. Lovro Sah na Teharjih. 583

Učenc iz dobre hiše in dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovini z mešanim blagom g. M. Sernca v Rušah. 582

Kose in kamne

ki režejo hujše kakor britev, pošilja Janez Oder, Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ena kosa in en kamen K 3—, 5 kos in 5 kamnov K 10— franko. Dolgost kose se mora naznaniti. 596

Učenc

se sprejme (pod ugodnimi pogoji oni, ki so mestne šole kratki čas obiskali) v trgovino mešanega blaga g. J. Kodrič, Fram. 575

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru. 8

Učenc iz dobre hiše z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme pri g. Josip Ulaga, Maribor, Tegethofova cesta št. 21. Hrana in stanovanje izven hiše. 546

Posestvo je na prodaj na Spod. Štaj. v prijaznem kraju, sestojede iz njiv, travnikov in gozda, obsegajoče 15 arov z gospodarskim poslopjem v dobrem stanu, blizu ceste in železnice. Cena 6300 K. Pismene ponudbe je poslati na J. Beci, Razbor. Loka pri Zidanem mostu. 569

Učenc z dobrim spričevalom, sin pridnih starišev, se takoj sprejme. Janez Lisenc, krojaški mojster, Maribor, Flössergasse 3. 578

Dva lepa vinograda se prodata v Ruperčah, občina Grušova. Vpraša se pri g. Jožefu Lopič, Leitersberg pri Mariboru. 591

Za birmo!

Točna postrežba!

Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragočnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat-ura	K 350
Pristna srebrna ura	K 7—
Original omega ura	K 18—
Kuhinjska ura	K 4—
Budilka, niklasta	K 3—
Poročni prstani	K 2—
Srebrne verižice	K 2—

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatino in srebro.

Lepa hiša, nova in močno zidana, z opekot rita, ima 4 sobe, dve štedilni kuhinji, veliko klet, perilno kuhinjo, vodnjak, vrt, blizu velike ceste, šole in mesta Maribor, se takoj zelo po nizki ceni pod ugodnimi plačilnimi pogoji proda. Pri kupu je treba le 3000 kron. Več pove lastnik Franc Podlipnik, Tezno št. 37 pri Mariboru. 588

Na prodaj je lepa zidana hiša obstoječa iz dveh sob, ena kuhinja, lepa nova hlet in pralnica, tri novi svinjaki, lepo veliko dvorišče, lepi vrt in mlade brajde. Hiša stoji v Pobrežju pol ure od Maribora. Primerno za penzioniste ali rokodelce. Za izplačati je 1600 kron, drugo je vključeno. Vpraša se pri g. Lemeš, gostilničarju, Fraustaudnerstrasse 72 v Poberžah. 590

Lepo posestvo,

blizu Maribora, farne cerkve in žel. postaje, zidani hrani in hlevi, veliko travnikov in sadonosnikov in vse drugo potrebno je z vsem premakljivim vred takoj na prodaj. Več pove upravnistvo. 395

Učenc se sprejme v trgovini s steklom in porcelanom pri Ivanu Kovačič v Radgoni.

Družinam se priporoča za popraviljanje domačega perila samostojna šivilja—pomočnica. Vzame perilo na dom ali pa gre tudi v hiše popravljati. Vpraša se pri šivilji, Augasse 10, Maribor. 533

Prda se lepa, enonadstropna vili podobna hiša, obstoječa iz 5 sob in gospodarskega poslopja, 2 in pol orala sadonosnika in njive, s stiskalnico. Lega v prijaznem trgu Gornja Radgona, tik župne cerkve sv. Petra, 5 minut od žel. postaje Gornja Radgona in 5 minut od mesta Radgona. Mesečno prinaša 50 kron najemnine. Zaradi lege, mirne lege, brez prahu, z vrtom obdana, posebno pripravna za kakega duhovnika-penzionista. Cena in plačilni pogoji se izvedo pri g. Janezu Lančič, kleparskemu mojstru v Gornji Radgoni. 495

Hiša

v dobrem stanu, še skoro nova, z trgovino in več sobami, z velikim vrtom, v njem vodnjak in lepa brajda, na jako lepem kraju med 4 velikimi tovarnami se takoj pristočno proda zaradi slabega zdravja lastnika prav po nizki ceni. Naslov je Gaberje 61 pri Celju. 558

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špicerijsko blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojdite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špicerijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Viničar se sprejme (najmanj tri osebe za delo. Pisma naj se pošljejo na g. Janeza Pajk, velepos. Blumeck, p. Lanach. Vse drugo potem ob odgovoru. 603

Mlad komi za špicerijsko trgovino se takoj sprejme pri Liszt & Brodnjak, Stridova, Ogrsko. 612

Učenca sprejme takoj Alojz Zorati, cerkveni pozlatar, Maribor, 606

Lepo posestvo, 10 oralov in sicer 1 1/2 orala gozda, pol orala novozasajenega vinograda drugo njive in sadonosnik, pol ure od cerkve Sv. Petra na prodaj. Več Alojz Klemenčič, Vodole Sv. Peter pri Mariboru. 610

Lepa enonadstropna hiša s trgovino mešanega blaga se takoj proda. Naslov v upravnistvu. 608

Cevljarški pomočnik se sprejme pri Juriju Zunko, Zg. Radvanje pri Mariboru. 605

Malo posestvo na prodaj. Spada pod mesto, redijo se dve kravi in je lep gozd zraven tudi več njiv, lep sadonosnik in poslopje v dobrem stanu. Vse se jako po ceni proda do 24. maja. Piše se naj na „G.N. 124“ pošto ležeče, Šoštanj. 621

Kuharica izurjena, iz dobre hiše išče službe v kakem župnišču. Ponudbe pod naslov „Kuharica pri g. Rebenklauber, Koroška cesta 89 v Mariboru“. 601

Posestvo obstoječe iz njiv, travnika, sadonosnika, hoste in vinograda vse v dobrem stanu s poslopji vred za ceno 3200 K, meri vse skupaj 4 orale ima na prodaj. Jože Pasarič v Roginski gorci, p. Pristova, Sp. Štajersko. 619

Himne za procesijo o presv. Rešnjem Telesu.

1. Sacris. 2. Verbum. 3. Salutin. 4. Aeterne. 5. Pangelingua, za mešan ali moški zbor. Založil Ign. Hladnik, op. 63, cena 1 K, lahke, melodiozne in efektne skladbe. Dobe se pri sklad. v Novem mestu Dol. in Kat. buk. v Ljubljani.

Trgovina s Na drobno! Trgovina z špicerijskim blagom Na debele! moko in dež. pridelki

Ivan Ravnikar
Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljiva kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo, pesu rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od trdke Mauthner. 65

Glavna zaloga Solidna Glavna zaloga vrvarskega blaga postrežba. suhih in oljnatih barv

Zahvala.

Podpisana Terezija Cvetko, posestnica v Berkovcih se slavi „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani“ pridrno zahvalim, da mi je škodo, storjeno po požaru dne 16. prosinca t. l. hitro cenila ter mi takoj in pošteno izplačala. Čatim se torej dolžna ta zavarovalni zavod, posebno pa njenega zastopnika g. Martina Topolšek cenjenemu občinstvu toplo priporočati.

Berkovci, dne 18. aprila 1913. 618

Terezija Cvetko.

Vabilo na

OBČNI ZBOR

Okrajne posojilnice v Ljutomeru,

ki se bode vršil v nedeljo, dne 18. maja t. l. ob 8. uri zjutraj v Frau-Jožefovi šoli v Ljutomeru.

Dnevn red:

1. Poročilo načelstva in prečitanje revizijskega zapisnika.
 2. Poročilo nadzorništva o računu za l. 1912 in odobrenje istega.
 3. Izločitev udov.
 4. Volitev nadzornega svetovlastva in cenilne komisije.
 5. Slučajni predlogi.
- Ako bi ta na 8. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 9. uri istega dne z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor, kateri bode v smislu § 38. pravil sklepal veljavno tudi ne oziraje se na številno navzočih zadružnikov.

V Ljutomeru, dne 1. maja 1913.

613 Ludvik Babnik, načelnik.

Srečke v korist Sl. Straži!

1.800.000 frankov pri vsakoletnih 6 žrebanjih glavni dobitki turških srečk! Vsaka srečka zadene in ima trajno vrednost! Kupnina se poravnava v mesečnih obrokih po samo 4 K 75 vin. Kupec zadobi izključno igralno pravico že po vplačilu prvega obroka.

Prihodnje žrebanje 1. junija 1913.

2.387.000 kron oziroma frankov znašajo pri vsakoletnih žrebanjih glavni dobitki izborne skupine 4 srečk na mesečne obroke po samo 6 K 25 vin. Naročila sprejema in pojasnila daje za „Slov. Stražo“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana. — Sprejmejo se provizijski zastopniki!

Cepljeno trsje!

Burgundec b, muškati, ranfol, laški risling, pošip, silvanec se dobi po nizki ceni. Janez Verbnjak, trsnicar, Breg pri Ptujju. 604

Ženitna ponudba! Obrtnik, star 24 let se želi poročiti z kmečko razumno deklico, 17—24 let staro, ki ima nad tisoč kron dote. Natančnejša pojasnila v pismu. Naslov v upravnistvu. 600

Lepo posestvo v Mariboru, pripravno za vsako obrt z lepim vrtom in njivo z večjimi stanovanji se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor. Khislgasse 3, I. nadstrop. 596

Učenc se sprejme takoj pri gosp. Simon Majer, kroj. mojster, Maribor, Koroška cesta 102. 599

Šivalni stroj, ki izborno šiva, dobro ohranjen se za 28 K proda. Vpraša se v Mariboru, Göttestrasse št. 1. IL nadstrop. vrata 12. 597

Na prodaj je lepo posestvo z lepim novim poslopjem (hiša, marof itd.) in okoli 11 oralov dobre zemlje tik vojniškega trga. Cena 16 tisoč kron. Da se tudi v najem. Več pove Prekorshek Janez, posest. v Višnjivasi p. Vojnik. 617

Veliki živinski sejem se bo vršil 15. maja pri Mali nedelji. Kupci in prodajalci uljudno vabljeni. 624

Najboljše sredstvo proti PERONOSPORI

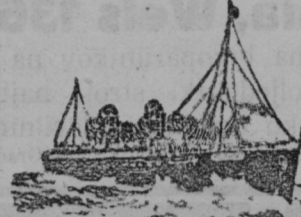
FORHIN

je večkrat zboljšana bordelajska mešanica v gotovem stanju. Jamči za dober uspeh tudi na mokrem listju. Rahljiv tudi pri rosi. — Se ne vsede. Brez števila priporočljivih pisem!

Sadje in vinorejci rabite v lastnem interesu „bakreno-žvep-uničenje črva kiseljaka „kalifornijski drobec“ proti sadnim škodljivcem, gosenični lim proti gosenicam itd., „Laurina“ za poletno pokončevanje škodljivcev, „Lauril-karbolin“ za pokončevanje po zimi, „Lauril-drevesni vosek“ za cepljenje, „lhneumin“ za ne-žne cvetlice, „Nikotin Quassia izvleček“ za škropljenje drevesnic, „Topomor“ proti poljskim mišim, „Pampil“ proti osam in drugim žuželkam. — Zahtevajte natančni popis in podatke o uporabi zastoj in poštnine prosto od glavnega zastopa „Forhin“ tovarna za izdelavo sestav za škropljenje vinogradov:

Konstantin Ziffer, Dunaj XIX,
513 Gatterburggasse 23. (Bock-Herzfeld).

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožaja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana
konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“. 375

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-: lika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborena okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2'60 in po 1 liter 4 K 4'80.

Tovarna za kemične izdelke v Hrastniku

priporoča kmetovalcem superfosfat iz Koščene moke in rudninski superfosfat, nadalje razne vrste mešanih gnojil, ki vsebujejo vse, za zemljo potrebne redilne snovi.

Za gnojenje hmeljišč najboljša znamka: Kaliamonijak-superfosfat. 502

Veliko izbiro

prav lepega in dobrega blaga ima najnovejša trgovina v Ljutomeru.

Zaloga je bogata ter se zamorejo kupiti najfinejše reči. Velika in lepa je izbira vsakovrstnega sukna, platna, žameta, svile in volnenih reči.

Za birmo se dobi vse potrebno!

Cene so jako nizke, postrežba vedno solidna. Priporoča se slavnemu občinstvu 599

Mihael Cimerman.

Izjava.

Podpisana javno preklčem, da ni res, kar sem govorila o Mariji Višič, da bi ona zoper č. g. kaplana Rateja pisala članke v Štajercu. Ker pa je od tožbe odstopila, to sunničenje javno obžaljujem in jo prosim odpusčenja. Grabošeški vrh, 20. aprila 1913.

616 **Marija Lisja.**

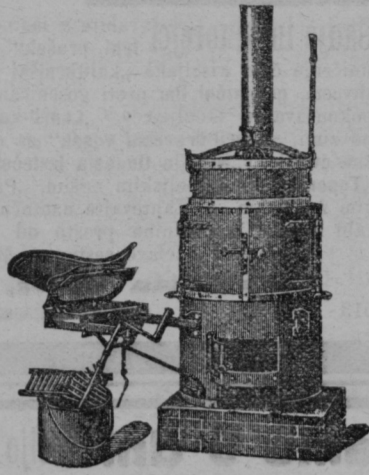
„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo

Nenavadno hiter razvoj pare.

Vsako kurivo porabljivo.

70% prihranka na kurivu.

Na željo se odda tudi s posebno, zakonito zavarovano pripravo za žganje-kuho.

S patentovano mečkalnico in z zakonito zav. pripravo za gretje vode.

Posebni vložki za kuhanje perila.

Tisoči že v rabi.

Ceniki na željo za stonj in franko.

Zastopniki se iščejo.

Delavnice Titania, Wels 136, Zg. Avstr.

Največja specialna tovarna brzoparilnikov na Avstro-Ogrskem. (Nadalje se izdelujejo vsi poljedeljski stroji najbolje kakovosti in se prodajajo pod jako ugodnimi placilnimi pogoji).

Generalno zastopstvo za Kranjsko in Štajersko: Franc Asen v Gradcu, Mariengasse šte. 22.

Za birmo najnovejše volneno blago, batisti, cefirji židane rute, vence za dekleta, kakor tudi najnovejša izbira za moške in za fante za obleke, klobuki, srajce itd. po nižjih cenah pri

551 **Jos. Druškoviču v Slov. Gradcu.**

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

XXXXXXXXXXXX

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Ročova ulica

Spomladna in poletna sezona: **Nahrbtniki** (Rucksäcke) v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

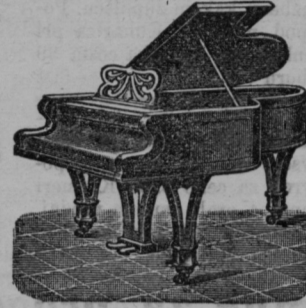
Nagrobni venci in traki. **Dopisnice** savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

40 klavirjev in harmonijev

boljboljši pianini, Steinhilber in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega sredstva, strun in muzikalij ima v veliki izbiri izključno in edinole

dvornih tvrdk Bösendorfer, H Heitzman (naj-sodno zapris. strokovnjak in učitelj Glasb. Matice' Liubliana Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega b'aga, zlasti ker dobi pri meni vsako na obroko po prvovrsten instrument gori imenovanih slovitih tvrdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska zalog

15 kron najugodnejša. Uglasevanje in popravila točno in cenno. 968

Slovinci! Sirite Slov. Gospodar!

Ne grešite zoper Vaš želodec

temveč podpirate njegovo delovanje kot prebavljalni in čistilni organ.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvaja in odstranjuje posledice nezmernosti, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, napetost, prebilo tvoritev kislin in krčevito boleš, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Resa-Balzem za želodec“ iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavoja nosijo postavno določeni varstveni znak.

Razpošilja se vsak dan.

Ena steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Po pošti, če se pošlje napre K 1.50, se pošlje mala steklenica, za K 4.70 dve veliki steklenici, za 8 K štiri velike, za 22 K štiri najst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogrške monarhije. Zalog

izdevalcev in lekarnar, c. kr. dvor. glavna zalog **B. Fragner,** zal. Praga III. št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Opravilna številka E 89/13

5

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Gašparja Šantaj, delavca v Rudolfovem, zastopanega po c. kr. notarju Korber v Sevnici, bo dne 29. majnika 1913 dopoldne ob 1/9. uri na licu mesta najprej v Šmarju, nato pa v Ledni, dražba zemljišč: 1. vl. št. 156, k. o. Šmarje, njiva, pašnik, v izmeri 49 a 34 kv. m.

2. Vl. št. 48, k. o. Ledina, hiša, gospodarsko poslopje, 4 travniki, 1 pašnik, v izmeri 1 ha 49 a 37 kv. m brez pritikline.

Nepremičninama, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost ad 1. na 956 K 88 vin., ad 2. na 2 082 K 66 vin.

Najmanjši ponudek znaša ad 1. 638 K, ad 2. 2.056 K, pod tem zneskom se ne prodaja.

C. kr. okr. sodnja v Sevnici, oddelek II., dne 25. aprila 1913,

602

C. kr. sodnik: Dr. Fischinger.

Zdravilišče z žveplom. Varaždinske Toplice

(Hirvaško).

Železniško in poštna postaja, telefon, brzovjav. **Novo zdravilišče z elekt. razsvetljavo.** Staroznano, radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti

protinu, revmatizmu, ischias i. t. d. Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želedeu in črevesnih boleznih.

Elektr. masaža. — Blatne in solne kopeči. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba.

Prospekte pošilja gratis. 530 Prospekte pošilja gratis.

Zahvala.

Za pristrčne dokaze odkritosrčnega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljenešega soproga, sina ozir. brata gospoda

Karol-a Ornik,

se tem potom najiskreneje zahvalujemo. Posebno zahvalo pa smo dolžni č. g. župniku Evaldu Vračko za pretresljiv nagovor ob grobu, velec. gg. c. kr. častnikom iz Maribora, cenj. učiteljstvu, c. kr. orožnikom, domačemu pevskemu zboru, vsem darovalcem krasnih vencev, sploh vsem dobrim prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika v tako obilnem številu spremili do preranega groba,

V Jarenini, dne 29. aprila 1913.

622

Žalujoči ostali.

Kdor ve razločiti dober likér od slabega, se ne da preslepiti s ponaredbami, ampak zahteva pristni

Po slabem pitju Si bolan, Od tega boš Vesel, močan!

FLORIAN ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela.

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

576

Zahvala.

Vsem, kateri so ob priliki prerane smrti moje žene, oziroma matere

Franciške Lapornik,

meni izrekli svoje sožalje in jo spremili k zadnjemu počitku, izrekam pristrčno zahvalo. Prav posebno se zahvaljujem č. g. župniku za vodstvo pogreba, za krasen poslovičen govor, vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za tolažbo in sočutje. Vsem skupaj Bog plati! Ohranite blago ženo v trajnem spominu!

Št. Lenart nad Laškim, 21. aprila 1913.

615

Žalujoči mež.